

ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»

Факультет суспільних і прикладних наук
Кафедра архітектури та будівництва

На правах рукопису

Козурак Іван Михайлович

УДК: 727

ОСОБЛИВОСТІ ПРОЕКТУВАННЯ ДОШКІЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ НА
ПРИКЛАДІВ КОНЦЕПЦІЇ ДИТЯЧОГО САДОЧКУ

Спеціальність: 191 «Архітектура та містобудування»
Кваліфікаційна робота на здобуття кваліфікації магістра

Науковий керівник:
Д.т.н., проф. Габрель М.М.

Івано-Франківськ – 2024

ЗВО «Університет Короля Данила»
Факультет суспільних і прикладних наук

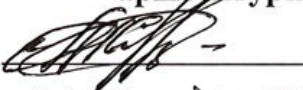
Кафедра архітектури та будівництва

Освітній ступінь «магістр»

Спеціальність: 191 «Архітектура та містобудування»

ЗАТВЕРДЖУЮ

**В.о. завідувача кафедри
архітектури та будівництва**

 Ю.В. Огоньок
"22" січня 2024 року

ЗАВДАННЯ

НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ (ПРОЄКТ) СТУДЕНТА

Козурака Івана Михайловича

1. Тема проекту: «Особливості проектування дошкільних закладів на прикладі концепції дитячого садочку»

Керівник роботи: д.т.н., проф. Габрель М.М.

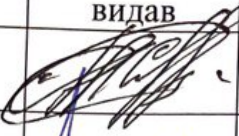
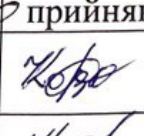

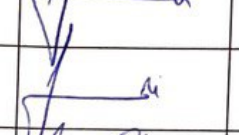
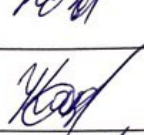

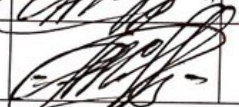
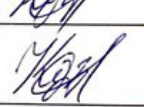

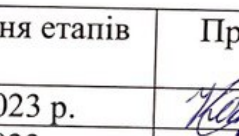
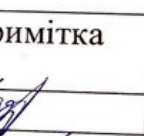
Затверджені наказом вищого навчального закладу від "26" 06 2023 року № 32/1с.

2. Термін подання студентом роботи: 22.01.2024 року

3. Вихідні дані до роботи: генплан, ситуаційна схема, мапи-схеми, фото аналіз існуючої ситуації, наукова література за темою дослідження.

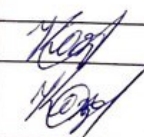
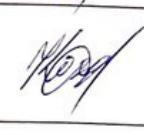

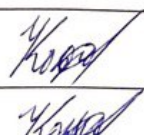
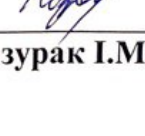
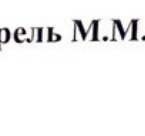
4. Зміст роботи (перелік питань, які потрібно розробити):

6. Консультанти розділів роботи:

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв
Вступ	Жирак Р.М. Ст. викл. кафедри		
Розділ I. Аналітичний огляд	Д.т.н., Габрель М.М.		
Розділ II. Методика, опис, обґрунтування дослідження	Д.т.н., Габрель М.М.		
Розділ III. Передпроектні дослідження	Д.т.н., Габрель М.М.		
Розділ IV. Проектна частина	Савчук А.І. К. арх.		
Розділ V. Охорона праці та цивільний захист	Касіячук В.Д К.т.н., проф. кафедри		
Висновки. Нормоконтроль	Жирак Р.М. Ст. викл. кафедри		

7. Дата видачі завдання: 27 червня 2023 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Термін виконання етапів роботи	Примітка
1.	Вступ	27.06.2023 р. – 28.08.2023 р.	
2.	Розділ I. Аналітичний огляд	29.08.2022 р. – 02.10.2023 р.	
3.	Розділ II. Методика, опис, обґрунтування дослідження	03.10.2023 р. – 30.10.2023 р.	
4.	Розділ III. Передпроектні дослідження Розділ IV. Проектна частина. Висновки	31.10.2023 р. – 12.12.2023 р.	
5.	Розділ V. Охорона праці. Висновки	13.12.2023 р. – 21.12.2023 р.	
6.	Оформлення роботи та підготовка до захисту	22.12.2023 р. – 21.01.2024 р.	

Студент Козурак І.М.

Керівник роботи Габрель М.М.

АНОТАЦІЯ

Метою дослідження магістерської роботи є актуальність, мета роботи, завдання, предмет і об'єкт дослідження, наукова новизна, практичне значення роботи.

В першому розділі розглянуто термінологічний апарат дослідження, провідні тенденції формування дитячого навчально-розважального комплексу, висновки до розділу I.

В другому розділі розглянуто основні методи дослідження, детальний опис дослідження, висновки до розділу II.

Третій розділ представляє загальна методика дослідження, фактори, які впливають на архітектурно-планувальну організацію, типологія навчальних закладів дошкільного та молодшого шкільного віку, особливості архітектурно-планувальної організації, висновки до розділу III.

В четвертому розділі розглянуто вихідні дані для проектування, природно-кліматичні особливості ділянки забудови, розташування об'єкта в системі міста, проектні рішення, архітектурна ідея об'єкту проектування, об'ємно-просторова організація об'єкту проектування, зовнішнє та внутрішнє опорядження будівлі, техніко-економічні показники, висновки до розділу IV.

В п'ятому розділі розглянуто згідно Закону України «Про охорону праці».

КЛЮЧОВІ СЛОВА: НАВЧАЛЬНО-РОЗВАЖАЛЬНИЙ КОМПЛЕКС, МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕНЬ, АРХІТЕКТУРНО-ПЛАНУВАЛЬНА ОРГАНІЗАЦІЯ, ОХОРОНА ПРАЦІ ТА ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ.

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ	6
ВСТУП.....	7
РОЗДІЛ I. АНАЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ ЗА ТЕМОЮ ДОСЛІДЖЕННЯ.....	11
1.1 Термінологічний апарат дослідження	11
1.2. Провідні тенденції формування дитячого навчально-розважального комплексу	14
Висновки до розділу I	19
РОЗДІЛ II. МЕТОДИКА, ОПИС, ОБҐРУНТУВАННЯ ДОСЛІДЖЕННЯ.....	20
2.1. Основні методи дослідження	20
2.2. Детальний опис дослідження	23
Висновки до розділу II.....	25
РОЗДІЛ III. ПЕРЕДПРОЄКТНІ ДОСЛІДЖЕННЯ.....	27
3.1. Загальна методика дослідження.....	27
3.2. Фактори, які впливають на архітектурно-планувальну організацію.....	31
3.3. Типологія навчальних закладів дошкільного та молодшого шкільного віку.....	34
3.4. Особливості архітектурно-планувальної організації.....	37
Висновки до розділу III.....	39
РОЗДІЛ IV. ПРОЄКТНА ЧАСТИНА	41
4.1. Вихідні дані для проектування.....	41

4.1.1. Природно-кліматичні особливості ділянки забудови.....	41
4.1.2. Розташування об'єкта в системі міста.....	44
4.2. Проектні рішення	45
4.2.1. Архітектурна ідея об'єкт проектування.....	45
4.2.2. Об'ємно-просторова організація об'єкту проектування.....	47
4.2.3. Зовнішнє та внутрішнє опорядження будівлі.....	47
4.3. Техніко-економічні показники.....	50
Висновки до розділу IV	50
РОЗДІЛ V. ОХОРОНА ПРАЦІ ТА ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ.....	52
5.1. Охорона праці	52
Висновки до розділу V.....	56
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	59
ДОДАТКИ.....	65

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

ГБ – громадська будівля

ДБН – Державні Будівельні Норми

ДСТУ – Державні стандарти України

ЗУ – Закон України

МГН – маломобільна група населення

НАПБ - Нормативний акт з пожежної безпеки

СНіП – санітарні норми і правила

ТЕО – техніко-економічне обґрунтування

ТЕП – техніко-економічні показники

ВСТУП

Система дошкільної освіти є основою розвитку дитячої особистості, суспільства, держави в цілому, запорукою майбутнього України. Питання фізичного та розумового виховання дітей зараз є надзвичайно актуальними та мають загальнодержавне значення. В умовах модернізації освіти особлива увага надається ролі дитячого навчального закладу як організатора освітнього та творчого середовища для розвитку особистості. Від правильної організації дитячої освіти залежать якісна та динамічна складова особистісного розвитку як дитини, так і дорослої особистості в майбутньому.

Навчання та розвиток творчих здібностей сьогодні розглядаються як головні ланки в системі виховання дитячої особистості. Зрозуміло, що необхідні конкретні та дієві заходи з модернізації дошкільної освіти, зокрема за рахунок створення нового центру дошкільної дитячої творчості, оскільки існуючі дитячі заклади не відповідають вимогам сучасного суспільства.

Зростання соціальних вимог та потреб суспільства у сфері освіти, розвитку, відпочинку та розваг підростаючого покоління обумовило необхідність формування нових теоретичних підходів та практичних прийомів щодо проектування центру дошкільної дитячої творчості. Наразі надзвичайно актуальним є створення нового дитячого середовища як інституції в широкому розумінні, яка стане простором розвитку, навчання, спілкування, взаємодії, спільної діяльності дошкільників, учнів, вихователів, вчителів, батьків та місцевої громади. Це і є реформа загальної освіти в Україні, яка відповідає світовим тенденціям: особистісно орієнтовані виховання та навчання, дитиноцентризм, діяльнісний та компетентісний підходи, педагогіка партнерства тощо. Ці принципи мають знайти відображення у формуванні центру дитячої творчості відповідних українських закладів.

У сучасних умовах пришвидшеного темпу міського життя гостро постає проблема дефіциту часу[45]. Це зумовлює об'єднання освітніх, спортивних та розважальних закладів в одну багатofункціональну структуру, що виявляється у формуванні навчально-розважального комплексу. Такий заклад вирішить декілька проблем сучасного суспільства і поставить особливі вимоги до архітектурно-планувальної організації такого типу громадських будівель.

В Україні склалась унікальна система дитячих навчальних та розважальних закладів, що надає різноманітний спектр послуг з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей розвитку дитини. При цьому у країні на жаль ще недостатньо накопичено якісного практичного досвіду формування та розвитку таких комплексних закладів для того, щоб розробити спеціальну класифікаційну групу в межах нової архітектурної типології за наступним алгоритмом: розважально-виховний плюс навчально-розвитковий простори формують новий типологічний об'єкт – навчально-розважальний комплекс.

З огляду на динамічні перетворення в сучасному суспільстві і навколишньому світі, переглядаються концептуальні підходи до будівництва закладів дитячих освітніх установ, де апробуються новітні педагогічні методики, впроваджуються найефективніші екологічні та інноваційні рішення. Розширюється різноманітність типології архітектури дитячих установ, відмінною рисою якої стає гнучкість і багатоваріантність.

Для таких нових об'єктів основним завданням є створення належних комфортних умов для соціального розвитку дитини та адаптації в соціумі, а також повноцінний розвиток, завдяки інноваційним методам і способам навчання. Тому в типологію дитячих освітніх установ входять не тільки дитячі садки і школи, а й центри дозвілля, музеї, бібліотеки, спортзали, ігрові майданчики. На відміну від інших Європейських країн, в Україні не достатньо досвіду створення проектів інноваційних навчальних комплексів,

тому виникає потреба в зміні стандартів і методик архітектурно-планувальних рішень. Саме тому обрана тема для дослідження обрана та є актуальною на сьогодні.

Мета дослідження: визначення та теоретичне обґрунтування принципів архітектурно-планувального рішення дошкільних закладів на прикладі дитячого садка.

Завдання кваліфікаційної роботи:

- постановка проблеми;
- вивчення і аналіз існуючих архітектурних стилів дошкільних закладів на прикладі дитячого садку;
- з'ясувати особливості проектування дошкільних закладів; • визначити оптимальне планування та зонування для забезпечення функціонування дошкільних закладів;
- розробка проектного рішення на теоретичному і практичному рівнях.

Вибір цілей і завдань визначили методологію дослідження, засновану на синтезі вивчення і аналізі проблеми на теоретичному, історичному, аналоговому рівнях.

Також при розробці проекту необхідно вирішити комплекс завдань, що відносяться до архітектурно-планувального вирішення будівлі та його впливу на формування навколишньої забудови та розвитку інфраструктури:

- досягнення можливості вибору варіантів орієнтації будівлі дитячого садка в житловій чи громадській групі для підвищення естетично функціональних якостей забудови;
- використання нестандартних підходів до вибору архітектурного образу будівлі дитячого садка, формування виразної пластики і силуету, зв'язок проектованої будівлі з оточуючим середовищем;

- виділити основні функції громадського ядра, які впливають на вибір архітектурно-планувальних рішень.

Об'єкт дослідження: будівля дитячого садка.

Предмет дослідження: проект будівлі дитячого садка.

Методи дослідження. теоретичні: вивчення літературного аналізу джерел і матеріалів досліджень, що стосуються дошкільних закладів, архітектурно-планувальної організації комплексів; вивчення та аналіз зарубіжного та вітчизняного досвіду проектування і будівництва дошкільних

закладів; **емпіричні:** спостереження, порівняльний аналіз, метод аналогій, експериментальне проектування.

Наукова новизна одержаних результатів дослідження: вперше: 1) виявлено і охарактеризовано особливості архітектурно планувальної організації дитячого садка;

2) розроблено і теоретично обґрунтовано особливості архітектурного середовища дитячого садка.

3) удосконалено:

- методика архітектурного проектування дошкільних закладів; **одержали подальший розвиток:**

- методи і прийоми архітектурно-планувальної організації дошкільних закладів.

Практичне значення отриманих результатів. Розроблено принципи архітектурно-планувальної організації дошкільних закладів. Практичне значення результатів полягає в тому, що теоретичні положення та практичні рекомендації можуть бути впроваджені в сучасну проектну практику. Оскільки наукові результати мають теоретичну основу (принципи архітектурно-планувальної організації), можуть бути

використані у подальших наукових дослідженнях систем дитячих закладів; впроваджені у навчальний процес при підготовці архітекторів у вищих навчальних закладах. **Структура й обсяг роботи.** Робота складається зі вступу, п'яти розділів, висновків, списку використаних джерел і додатків. Обсяг роботи – (65) сторінок основного тексту, список використаних джерел (6) сторінок, додатки.

РОЗДІЛ I. АНАЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ ЗА ТЕМОЮ ДОСЛІДЖЕННЯ

1.1 Термінологічний апарат дослідження

Вивчення термінологічного апарату окремої сфери діяльності – це процес інтеграції різних галузей знань [58]. Головними поняттями, що утворюють смислову структуру даного дослідження є:

«принцип», «архітектурно-планувальна організація», «навчальна діяльність», «освітня діяльність», «розважальна діяльність», «навчально-розважальний комплекс», «дошкільний вік», «молодший шкільний вік» та додаткові терміни такі як:

«інновація», «гра», «дитяче ігрове середовище».

Архітектурно-планувальна організація дитячих навчально розважальних комплексів – багатогранний напрям дослідження, що передбачає визначення наступних термінів:

Принцип, як слово запозичене з німецької чи французької, походить від латинського *principium* — початок, основа, що означає «початок» [56]. Принцип (лат. *principium* — початок, основа) — це твердження, яке сприймається як головне, важливе, суттєве, неодмінне. У науці принципи — це загальні вимоги до побудови теорії, сформульовані як те первинне, що лежить в основі певної сукупності фактів. При характеристиці різноманітних систем принципи відображають ті суттєві характеристики, що відповідають за правильне функціонування системи, без яких вона не виконувала б свого призначення [63]

Освітня діяльність позашкільного навчального закладу — процес надання знань, формування вмінь і навичок з різних напрямів позашкільної освіти, розвитку інтелектуальних і творчих здібностей, фізичних якостей відповідно до задатків та запитів особи [21].

Навчальна діяльність – діяльність суб'єкта по оволодінню узагальненими способами навчальних дій і саморозвитку в процесі вирішення навчальних завдань, спеціально поставлених викладачем, на основі зовнішнього контролю й оцінки, які переходять у самоконтроль і самооцінку. Згідно з Д.Б. Ельконіним. "навчальна діяльність – це діяльність спрямована, що має своїм змістом оволодіння узагальненими способами дій у сфері наукових понять,... до такої діяльності мають спонукати адекватні мотиви. Ними можуть бути... мотиви набуття узагальнених способів дій, або, простіше кажучи, мотиви власного зростання, власного вдосконалення"[53].

Початок шкільного навчання означає перехід від ігрової діяльності до навчальної як провідної діяльності молодшого шкільного віку, в якій формуються основні психічні новоутворення [53].

Для молодших школярів навчальна діяльність – особлива форма активності учня, спрямована на зміну самого себе як суб'єкта навчання – стає провідною і набуває характерних особливостей. Своєрідність навчальної діяльності полягає в тому, що її зміст в основному становлять наукові поняття та зумовлені ними узагальнені способи розв'язання завдань, а її основна мета та головний результат полягає в засвоєнні наукових знань та відповідних їм умінь [50].

Дошкільний вік – вік, коли відбувається розвиток навичок та вмінь, які забезпечують вивчення навколишнього середовища, аналіз властивостей предметів і явищ та вплив на них з метою змінювання [41].

Молодший шкільний вік – у психологічній науці прийнято виділяти у зв'язку зпочатком відвідування дитиною школи. Змінюється характер провідної діяльності: від гри, провідної діяльності в дошкільному віці, молодший школяр переходить до навчальної діяльності.

Дитячий навчально-розважальний комплекс – це такий вид освітнього та ігрового середовища, який за функціональним навантаженням і архітектурнопланувальними рішеннями являє собою складну

багаторівневу систему, де знаходить втілення досвід проектування навчального та розважального середовища.

Організація дитячого навчально-розважального середовища у громадських закладах – досить новий вид проектного середовища для світової дизайнерської практики, і тому базується на дослідженні різних наукових аспектів осмислення освітньої діяльності, гри, ігрової діяльності, інновацій виходячи із здобутків педагогіки, психології, соціології, економіки.

Виходячи з теоретико-методологічних досліджень та проектної практики останніх років по-новому переосмислюються форми дитячого іноваційного навчання, а саме запроваджується навчання через гру, гра поширюється на різноманітні сфери життя і культури, гра дітей сприймається як загальнонаукова категорія. Ігрові матеріальні об'єкти, та приладдя для навчання, змістові та емоційні зв'язки між ними, а також дитина є складовими, що в сукупності становлять об'єкт архітектурної діяльності. Об'єктом проектування стає ігрове навчально-розважальне оточення, яке включає в себе дитину не як пасивного споживача, а як активного учасника навчально ігрового процесу з усією властивою їй фізичною, емоційною, культурною активністю [26].

Особливості проектування дитячих навчально-розважальних комплексів та організацій в ній розважального середовища як складової багатофункціонального комплексу зумовлює необхідність обґрунтування термінів «ігрове середовище» та «ігровий простір».

Ігровий простір – це не конкретне місце, а узагальнюючий образ місця, який створюється для гри і найчастіше пов'язаний із уявним позначенням предметів. Введення поняття «ігровий простір» пов'язане із сприйняттям дитиною процесу гри та можливістю на основі цього процесу моделювати свою ігрову діяльність, використовуючи наявне ігрове обладнання та предметне наповнення [59].

Ігрове середовище є системою матеріальних об'єктів діяльності дитини, що функціонально моделюють зміст її фізичного і духовного розвитку. Воно виконує відповідальну функцію – спонукає до гри, формує уяву і виступає немов матеріальним осередком думки дитини [62].

1.2. Провідні тенденції формування дитячого навчально розважального комплексу

На сьогоднішній час існує багато видів навчальних закладів для дітей різних вікових категорій, що забезпечують доступність освіти. Крім звичайних закладів дитячої шкільної та дошкільної освіти – ясел, дитсадків, шкіл, ліцеїв, гімназій, почали з'являтися багатofункціональні заклади, що використовують інноваційні форми роботи з дітьми, використовуючи виховні, педагогічні, психологічні методики навчання. Також виникла потреба в сучасних розважально-видовищних, спортивно-оздоровчих закладах, призначених для проведення дозвілля.

Дитина відкриває для себе світ людських стосунків, різних видів діяльності та громадських функцій людей, і в цьому їй допомагає спілкування з ровесниками. Дитячий навчально-розважальний комплекс – це той заклад, де дитина може отримати естетичне виховання, початкові знання з математики, рідної та іноземних мов, різних видів мистецтва.

Сучасні проекти дитячих освітніх установ відрізняються від проектів минулих років різноманіттям об'ємно-планувальних рішень, ускладненою конфігурацією планів, наявністю таких елементів, як еркери, атріуми, двосвітлові і трисвітлові рекреаційні простори з обхідними галереями тощо. Це, безумовно, додає привабливого вигляду не тільки інтер'єру, але й екстер'єру будівель шкіл і дитячих садків.

У сьогоднішніх проектах закладається можливість трансформації простору і принцип модульного будівництва, передбачаються різномасштабні класи, всілякі майстерні, універсальні зали і зони для індивідуальних занять з орієнтуванням на раціональне використання простору

і на мінімізацію, а також виключення невикористовуваних коридорів, проходів, вестибюлів, з перетворенням таких елементів в корисні приміщення. Гнучкість планувальних рішень при оформленні внутрішнього простору установ, на думку вчених, позитивно позначається на творчих здібностях дітей, сприяє їх інтелектуальному і емоційному розвитку. Тому однією з найважливіших якостей архітектури та дизайну для дитячих садків сьогодні стає їхня адаптивність і можливість трансформації простору протягом життєвого циклу будівлі дитячої установи.

Аналізуючи передовий досвід проектування зарубіжних об'єктів дитячих освітніх установ, перш за все слід відзначити впровадження концепції відкритого простору, яка полягає у вільному переміщенні дітей по приміщеннях усього дитячого садка, оскільки у них відсутній поділ на вікові групи і немає вимог обов'язкової присутності дітей у тих приміщеннях, за якими вони закріплені. Таке рішення дає можливість «стирати» межі простору, в якому знаходяться вихованці [48].

Дитячі установи мають у своєму арсеналі низку функціональних приміщень (майстерні, театральні студії тощо), в яких діти можуть розвиватися і виявляти свої таланти. Протягом усього дня дитина може відвідувати кілька ігрових залів, майстерень, студій, самостійно переходити з одного приміщення в інше, взаємодіяти з предметним середовищем відповідно до його функціонального призначення, освоюючи різноманітні види діяльності, а педагог, який відповідає за певне приміщення, надає дітям необхідну допомогу і підтримку при використанні дитиною ігрового обладнання [48].

Іншим характерним напрямком створення дитячого дошкільного закладу нового типу є кооперування в ньому кількох ступенів освітнього процесу. Так, датська фірма C.F. Moller Architects в 2013 році побудувала в м. Ікасті (Данія) міжнародну школу Ikast-Brande, до складу якої увійшли дитячий садок, початкові і середні класи. Комплекс складається з кількох

прямокутних будівель, строгий геометризм яких підкреслюють нерегулярними квадратними вікнами різного розміру. Корпуси згруповані навколо центрального фойє – атріуму з внутрішніми галереями, який трактувався проектувальником як головна площа маленького «міста освіти»: до неї ведуть «вулиці», тобто коридори, що з'єднують фойє з різними навчальними блоками – «районами». Фойє багатофункціональне: на заокруглених балконах і галереях діти репетирують театральні постановки, перекушують або просто спілкуються

[43]. Така організація простору та інтер'єру сприяє зустрічам, спілкуванню і ефективній взаємодії дітей і вихователів (вчителів), а також дозволяє позбутися зайвих коридорів, а значить, і жорстких правил нав'язаної дисципліни .

Особлива увага в зарубіжних проектах дитячих установ приділяється комунікаційним просторам – коридорам і проходам всередині будівлі, які створюються за можливістю короткими, світлими і легкими для орієнтування. Є великий досвід перетворення цих просторів у роздягальні, галереї, ігрові приміщення тощо. У коридорних просторах можлива навіть організація спеціальних «куточків» для індивідуальної роботи з дітьми, а за наявності розсувних перегородок – створення великого багатофункціонального простору з декількох невеликих[48].

Останнім часом все більшої популярності у світі зазнає модульне будівництво дитячих освітніх установ, в якому проектувальники бачать значний інноваційний потенціал. Модульні технології припускають будівництво дитячих установ з декількох блоків-секцій, кожна з яких має своє призначення: житлова, навчальна, господарська та загального користування. Така технологія дозволяє істотно знижувати вартість і терміни будівельних робіт, усувати одноманітність будівель і зберігати при цьому за рахунок промислової оптимізації високу якість, надійність і мобільність.

Основним модулем в європейських країнах є розмір 8,0x8,0x8,0 м [60]. Висота будівель дитячих установ зазвичай варіюється від одного до трьох поверхів. Застосування модулів уніфікованого розміру дозволяє створювати різні варіанти компоновки і комбінаторики будівель освітніх установ. Залежно від конкретної ситуації можна набирати необхідну кількість блоків, об'єднуючи їх або відкритим внутрішнім двориком, або універсальним залом, який можна використовувати як музичний або гімнастичний зал, або зал для проведення ранків і громадських заходів .

В усіх сучасних проектах дитячих освітніх установ нового типу в основу об'ємнопланувальних рішень закладено принцип «стійкої» архітектури, яка включає в себе поняття, що об'єднують аспекти енергозбереження, екологічної

безпеки, організації комфортного середовища життєдіяльності та дають гарантії якісної реалізації потреб майбутніх поколінь.

«Стійка» архітектура передбачає використання при будівництві тільки екологічно чистих будівельних матеріалів, конструкцій та обладнання; застосування для опалення, вентиляції та кондиціонування повітря в приміщенні альтернативних природних екологічно чистих джерел енергії – тепла сонця, енергії вітру, продуктів переробки біологічних відходів, тепла землі, енергії рухомої води; ведення безвідходного господарства за принципами енергобіологічного комплексу з вторинним використанням води для повторного застосування в області санітарії і зрошення. Крім усього вищезгаданого, принципи «стійкої» архітектури для дитячих установ можуть включати використання різних «зелених» елементів і можливість ознайомлення дітей з екологічними процесами, такими як переробка і утилізація відходів і т.д.

Одним з кращих прикладів дитячого закладу нового типу з використанням принципів стійкої архітектури є дитячий заклад під назвою «Сонячний будинок», побудований в датському місті Хёрсхольм.

Будівля цього дитячого садка має форму трикутника, дві сторони якого трохи довші за третю. Великі вікна уздовж стін у поєднанні з вікнами на даху здатні пропускати дуже багато світла, тому в «Сонячному будинку» освітлення значно краще, ніж в звичайних будинках. Тут також використовується «зелений дах» з сонячними батареями, а в теплицях, розташованих неподалік від дитячого садка, вихователі разом з дітьми можуть вирощувати квіти, овочі і фрукти [46].

У нашій країні завжди приділялася велика увага проблемі забезпечення населення дитячими освітніми установами, що відповідають сучасним вимогам. Сьогодні не можна зупинятися на досягнутому. Необхідно приступити до вирішення не менш важливого завдання з переходом на новий якісний рівень – створення дитячих садочків, будівлі яких враховували б і виховно-освітні цілі, і архітектурно-художню складову.

Новий навчально-розважальний простір маємо розглядати як динамічну і цілісну багаторівневу систему, що виконує безліч функцій та забезпечує взаємодію та інтеграцію складових системи: навчання та розваг.

Сучасний навчально-розважальний простір має бути гнучким, наповненим, створювати різноманітні можливості для різних видів діяльності, повинен викликати радість, стимулювати фантазію, мотивувати до навчання.

При формуванні дитячого навчально-розважального простору потрібно зважати в першу чергу на:

- інтереси і потреби окремого учня та суспільства в цілому;
- максимальний розвиток здібностей дитини, завдяки забезпеченню відповідними умовами для навчання та відпочинку: спеціальними приміщеннями для творчих занять, класами з сучасним новітнім обладнанням, інформаційно-комунікаційними засобами навчання, обладнаними зонами розваг та зонами активного, пасивного відпочинку;

- особистісно зорієнтований освітній процес, котрий враховує й розвиває індивідуальні здібності учнів, формує загальнонавчальні вміння та навички [45].

Провідні якості сучасного освітнього простору, які забезпечують реалізацію сучасного навчання дітей:

- цілісність, єдність і впорядкованість предметно-просторового середовища та візуального сприйняття;
- багатofункціональність, гнучкість та мобільність, практичність; • вікова відповідність;
- персоналізованість, наявність особистого простору;
- свобода, відкритість сприйняття, креативність;
- гармонійність та збалансованість;
- соціалізація та співпраця [45].

Для забезпечення цих якостей дизайн навчально-розважального простору створюється із застосуванням особливих композиційних та

колористичних підходів. Простір начально-розважальних закладів повинен мати цілісне композиційно-колористичне рішення, що розробляється як єдина концепція в процесі проектування.

Висновки до розділу I

Таким чином, у першому розділі наведено результати дослідження досвіду проектування закладу дошкільної освіти. Виявлено типологічні особливості, у яких визначили, що короткотривалі групи створюються для адаптації дітей до умов навчання і можуть поєднуватися з іншими формами навчання. Заклади з короткотривалим перебуванням (до 4 годин) відрізняється від інших дошкільних закладів функціональним зонуванням, кількістю приміщень, відсутністю кімнат для сну, їдальні, ігрового майданчика біля приміщення; заклади даного типу можуть

розташовуватися на першому поверсі багатоповерхової споруди, коли інші типи закладів повинні знаходитися в окремо стоячому приміщенні.

Проаналізовано загальні вимоги будівельних, санітарно-гігієнічних норм, вимоги щодо матеріалів, освітлення та обладнання для проєктування, аналіз показав, що вимоги до проєктування закладів дошкільної освіти короткотривалого перебування не відрізняються від загальноприйнятих норм.

Описано метод сценарію, за яким здійснюється функціональне зонування та наведено перелік зон, з яких складаються центри розвитку дитини. Зроблено аналіз аналогів проєктування центрів розвитку в Україні та за кордоном, він показав, що заклади даної типології почали функціонувати недавно, але швидко набирають обертів у розвитку і використанні сучасних стилів дизайну. Дизайн закладів дошкільної освіти за кордоном виглядає сучаснішим і яскравішим ніж в Україні. Зарубіжний досвід показує, що важливо створювати єдиний простір, використовувати сучасні стилі інтер'єру і поєднувати їх; важливо проявляти сміливість у створенні дизайну простору для дітей.

РОЗДІЛ II. МЕТОДИКА, ОПИС, ОБҐРУНТУВАННЯ ДОСЛІДЖЕННЯ

Робота виконана відповідно до планів і напрямку дослідження кафедри «Архітектури та будівництва». Дане дослідження ґрунтується на Законах України, Кодексах та інших нормативно-правових актах.

2.1. Основні методи дослідження

Методологія як поняття в цілому позначає вчення про структури, логічну організацію, методи та засоби діяльності, зокрема, архітектурної. У рамках загальної методології виділяють методологію науки, вчення про принципи побудови, форми і способи наукового пізнання. Метод – це спосіб розв'язання конкретного завдання, сукупність прийомів або операцій практичного або теоретичного освоєння дійсності. Методика – це послідовність виконання певних дій для вирішення поставленого завдання в рамках певного методу.

Методологія архітектури (за визначенням Ю. Евреєнова) – це, по-перше, галузь наукового знання, яка вивчає засоби, передумови і принципи організації пізнавальної і практично перетворює архітектурної діяльності, по друге, до методології архітектури відносять сукупність засобів, прийомів, принципів і підходів, які використовуються в різних видах архітектурної діяльності.

Під час розробки проекту освітнього закладу ми використовували методіку, яка включає низку відомих і випробуваних наукових методів дослідження містобудівного об'єкту з їх поділом на проведення натурних та камеральних досліджень.

Методичною основою роботи було послідовне виконання дослідницьких завдань на трьох рівнях: експериментальному, який включав зіставлення і порівняння всього комплексу історичних матеріалів різних періодів і результатів натурних обстежень існуючого стану; пофакторного аналізу розпланувально-композиційної структури школи на всіх етапах

розвитку; узагальнення результатів дослідження шляхом побудови моделі архітектурно-планувальної організації освітнього закладу на прикладі школи. Разом із ним ми використали еволюційний принцип, який трактує архітектуру, як динамічне явище, що проходить розвиток від стилю до стилю, від ідеї до ідеї, а також прогнозує її майбутній розвиток.

Серед методів емпіричного дослідження застосовували методи спостереження й порівняння (об'єктів, явищ, рис архітектури). На емпірично теоретичному рівні застосовувалися такі методи: метод індукції (перехід від часткового до загального) та метод дедукції (використання загального для дослідження конкретного), структурний аналіз (поділ предмета дослідження на складові елементи) та синтез (об'єднання окремих рис і частин в єдине ціле), абстрагування (відхід від несуттєвих властивостей і зв'язків і виділення кількох, важливих для подальшого дослідження).

Серед методів теоретичних досліджень, ми використали ідеалізацію, що полягає в конструюванні ідеальних об'єктів, наприклад, ідеальних рис архітектури, таких як універсальність, багатофункціональність. Під час проведення системного аналізу, який передбачає комплексне дослідження великих і складних об'єктів та систем, як єдиного цілого і функціонування всіх його елементів, виникла ідея створити багатофункціональний, сучасний освітній заклад, який поєднав у собі можливість надання та отримання якісних освітніх послуг.

При проведенні досліджень, бралися до уваги такі критерії як: • будівельні матеріали (бетон, дерево, мідь, алюміній, пластмаси, скло); •

принципи будівництва (використання готових деталей, ступінь механізації роботи, індивідуальне виконання);

- конструктивні засоби (великопролітні металеві конструкції, висячі сталеві троси, бетонні ґратчасті перекриття,) та технічні умови;
- принципи проектування будівель (наприклад, функціоналізм);
- принципи планування (вільне) та формотворення (регулярне нерегулярне);

- інші пріоритети: зв'язок з природою, зв'язок з навколишнім середовищем (збереження навколишнього середовища),

- колір, світло та ін.

- тектоніка, конструкція і матеріали;

- функціональне розв'язання, планування і простір;

- композиція та естетика: пропорційність, цілісність, симетрія, ритм, метр, модуль.

У ході дослідження аналізувалися як бібліографічні, джерела, так і наявні емпіричні дані у вигляді архітектурних, містобудівних артефактів (пам'ятки містобудування і архітектури). Тому, застосовано і методи виключно емпіричних досліджень, такі, як спостереження, натурні дослідження, порівняння, статистичний метод та картографування.

В даній роботі використовувалися системні дослідження, які являють собою сукупність наукових і технічних теорій, концепцій і методів, у яких об'єкт моделювання розглядається як система. З огляду на загальну теорію систем, вихідні положення розробки концепції спираються на два базових принципи:

- принцип системності – розгляд міського середовища населеного пункту з позицій системного цілого і його закономірностей, відбиття погляду на об'єкти, явища й процеси середовища як на систему з усіма властивими їй закономірностями;

- принцип ізоморфізму – наявність однозначної (ізоморфізм) або часткової (гомоморфізм) відповідності структури однієї системи структурі іншої, що дозволяє моделювати ту, або іншу систему за допомогою іншої, подібної їй в тому, або іншому відношенні.

Під час проведення аналізу і діагностики стану і цінностей освітнього закладу за типом школи (будова, функції, властивості, зміни), було визначено цілі і здійснено прогнозування його трансформації, які базувалися на теоретичних містобудівних категоріях:

- структура;
- організація;
- генезис;
- композиція, кожна з яких має просторову, функціональну і латентну складові (у сукупності забезпечуючи планувальний синтез). Виконано багатофакторний аналіз змін закладів освіти, зокрема, школи, з часу створення і до наших днів, виділяючи три основних його компоненти: • розвиток функціональної структури освітніх закладів; • розвиток композиційної структури освітніх закладів;
- розвиток розпланувальної структури освітніх закладів. Окремо проводився аналіз розпланувальної та просторої організації системи школи, щоб забезпечити дану споруду такими якостями, як: привабливість, місткість, зручність, компактність, ефективність і комфортність для учнів і вчителів.

2.2. Детальний опис дослідження

Мета дослідження:

- визначити основні принципи архітектурно-планувальної організації забудови території.
- дослідження світового досвіду принципів будівництва закладів для навчання.

- аналіз потреби у будівництві навчального закладу за типом школи в конкретному регіоні.

Дослідження і формування архітектурно-планувальної організації навчальних закладів передбачає три етапи:

- перший етап: аналіз стану вивчення і теоретичних розробок формування і архітектурно-планувальної організації; виявлення особливостей практики історичного і сучасного розвитку в галузі будівництва;
- другий етап: визначення основних сучасних вимог до будівництва закладів освіти; дослідження новітніх технологій у використанні матеріалів для будівництва; побудова гіпотетичної моделі сучасної школи.
- третій етап: розроблення проекту школи.

Розглядаючи методикау дослідження як сукупність прийомів, засобів, порядку їх застосування та інтерпретації отриманих з їх допомогою результатів визначені основні методи дослідження – порівняльного, кількісного і якісного аналізу, логічного і гіпотетичного моделювання, синтезу та інших.

Прийнята структура, мета і завдання дослідження також вплинули на застосування методів дослідження відповідно до питань, які розглядаються у кожному з розділів роботи.

Метод кількісного і якісного аналізу з попереднім визначенням основних груп об'єктів застосовано головним чином при розгляді питань про сучасний стан дослідження і теоретичних розробок, а також виявлення особливостей їх формування і розвитку. Цей же метод застосовано і при розгляді чинної Законодавчо-нормативної бази України в галузі архітектури і містобудування.

Методи кількісного, якісного, і порівняльного аналізу застосовані при виявленні основних чинників, що визначають архітектурно-планувальну організацію будівництва школи, а також основні функції школи.

При вирішенні поставлених завдань виникла потреба застосування, крім методів аналізу, також інших методів дослідження – синтезу, гіпотетичного моделювання тощо.

Методи кількісного аналізу, синтезу і гіпотетичного моделювання застосовані при дослідженні питань будівництва школи.

При проведенні дослідження були використані різні методи відповідно до поставленої мети і завдань:

- комплексний аналіз та систематизація наукової, науково методичної, ілюстративної літератури та нормативних документів, які стосуються теми дослідження;
- порівняльний аналіз архітектурно-планувальних, функціональних, містобудівних та естетичних якостей завдання;
- логічне моделювання для визначення чинників впливу, закономірностей, тенденцій та принципів;
- гіпотетичне моделювання функціонально-планувального та архітектурно-просторового вирішення завдання;
- синтез найбільш ефективних вирішень елементів архітектурно-планувальної організації.

Висновки до розділу II

Філософський словник визначає "метод" як засіб досягнення мети, сукупність прийомів або дій для практичного чи теоретичного освоєння дійсності. Методи - це засоби пізнання, якими користуються дослідники для пошуку гіпотез та їх відкриття; способи - це принципи, вимоги, правила та системи, що використовуються для досягнення поставлених цілей.

Носій методу - це людина, яка знає, як і в якій послідовності виконувати певні дії для вирішення певних завдань.

Метод пізнання або дослідження - це специфічний процес, що складається з певних дій або операцій, за допомогою яких здобуваються і демонструються нові наукові знання.

Методи дослідження класифікуються за рівнем знань - емпіричні та теоретичні, за функцією, яку вони виконують у репрезентації - на методи систематизації, пояснення та передбачення, а також за конкретними галузями досліджень - фізичні, біологічні, соціальні, технологічні тощо (25).

Загалом методи дослідження можна розділити на загальнонаукові (тобто емпіричні та теоретичні методи дослідження) та спеціалізовані методи, що використовуються в конкретних наукових галузях.

Загальні методи дослідження можна розділити на три основні групи: емпіричні методи дослідження (спостереження, порівняння, вимірювання, експеримент і моніторинг); теоретичні методи дослідження (сходження від абстрактного до конкретного, ідеалізація, уявний досвід, формалізація, аксіоматичні або індуктивно-аксіоматичні методи). Загальні методи, що використовуються на емпіричному та теоретичному рівнях дослідження (абстрагування та конкретизація, аналіз, синтез, індукція, абстрагування, дедукція, моделювання, аналогія, історичний та логічний методи, діаграматичний метод).

Тому магістерська робота ґрунтується на результатах практичних і наукових досліджень світових і національних експертів у своїй галузі.

РОЗДІЛ III. ПЕРЕДПРОЄКТНІ ДОСЛІДЖЕННЯ

3.1. Загальна методика дослідження

В результаті поставлених завдань використано такі методологічні підходи: комплексний, структурно-функціональний та середовищний . Застосування комплексного підходу при написанні роботи дозволило розглянути дитячий навчально-розважальний комплекс як окремий функціональний механізм – дитячий навчально-розважальний комплекс. Завдяки застосуванню комплексного підходу отримано можливість вивчити комплексно об'єкт, функціонування його як цілого, так і його частин, проаналізувати формоутворюючі та функціональні зв'язки елементів цієї системи. Наукова обґрунтованість застосування комплексного підходу полягає у висвітленні особливостей архітектурно-планувальної організації навчально-розважального середовища і в подальшому узагальненні результатів.

Комплексний підхід дозволив детально проаналізувати та з'ясувати взаємозв'язки між навчальними об'єктами та розважальним середовищем у їх структурі, зважаючи на напрям наукового дослідження.

Використання комплексного підходу сприяло розглядати дитячий комплекс через призму взаємодії різних наук, таких як педагогіка та психологія. Це допомогло зрозуміти вікові особливості дітей та необхідні аспекти для їх правильного розвитку.

Щодо структурно-функціонального підходу, він спрямував хід дослідження на аналіз кожного елемента системи «дитина – навчальний простір– розважальний простір – дитячий навчально-розважальний комплекс». Завдяки цьому було розглянуто функції кожного структурного елемента, взаємозв'язки між ними та роботу системи в цілому. Завдяки структурному підходу було виділено та проаналізовано суттєві складові об'єкта – елементи, підсистеми, компоненти, зв'язки, властивості, функції та ін. [59].

Структурнофункціональний підхід спрямував дослідження на виявлення та аналіз рівнів інтеграції дитячого розважального простору з навчальним закладом; дозволив створити структурно-логічну модель формування архітектурно-планувальних рішень дитячого навчально розважального комплексу.

Наступним розглянемо середовищний підхід, що дозволив розглянути дитячий навчальний простір та ігровий простір, як середовище для навчання, ігор, спорту, розваг, комунікації між дітьми, дорослими та педагогами. Цей підхід розкрив вплив дитячого навчального середовища на процес становлення особистості дитини через розваги та гру, адже в процесі навчання дитина пізнає все, що її оточує, дізнається нове, контактує з дітьми і середовищем навчання, а завдяки грі в процесі навчання, матеріал засвоюється швидше і процес приносить найбільшу користь.

Розглянемо загальнонаукові методи дослідження актуальних питань, пов'язаних із формуванням дитячого навчально-розважального середовища. Методологічна основа ґрунтується на загальнонаукових методах

дослідження актуальних питань, що пов'язані з формуванням архітектурно-планувальної організації дитячого навчально-розважального комплексу.

Традиційно виділяють два загальнонаукові методи досліджень: теоретичні та емпіричні. Серед теоретичних методів у роботі використано такі: аналіз, синтез, порівняння, аналогія, моделювання, узагальнення. Серед емпіричних методів у дослідженні використовують: функціональний, конструктивний, художньо-композиційний та системно-порівняльного аналізів, систематизація та класифікація [37].

Методи аналізу та спостереження, застосовувались на початкових етапах дослідження. Спочатку, було зібрано допоміжні друковані матеріали, що дозволили проаналізувати навчальну та розважальну діяльність дітей молодшого шкільного та дошкільного віку в різних типах навчальних закладах. Це дозволило виявити взаємозв'язки між групами дітей та різними видами їх діяльності.

Також у роботі застосовувався метод порівняльного аналізу вітчизняного

та закордонного досвіду проектування. Порівняльний аналіз дозволив проаналізувавши навчально-розважальні дитячі комплекси, виявити основні відмінності, особливості, фактори впливу на архітектурно-планувальну організацію.

Під час дослідження дитячих навчальних закладів на рівні функціонування використано метод аналогій, що базується на висновках про майбутні навчальні та розважальні процеси, викликані особливостями формуванням планувальної структури нового типу закладу. При дослідженні використана структурно-функціональна аналогія, за якої функції дитячого навчально-розважального комплексу ототожнюються на основі подібності структури [59]. А саме, функції, що виконує навчальний заклад та розважальний, зберігаються та об'єднуються в функціональній структурі дитячого навчально-розважального комплексу, вдосконалюючись.

Виявлення функціональних основ забезпечує можливість дослідити і представити систему «дитина – навчальний простір– розважальний простір – дитячий навчально-розважальний комплекс» як одну із основних категорій проектування сучасних дитячих навчальних закладів, розглянути складові формування начального та розважального дитячого середовища.

Метод системно-порівняльного аналізу, що дозволив прослідкувати особливості організації простору навчання та гри для дітей. Системнопорівняльний аналіз дав можливість оцінити архітектурно-планувальні особливості нового проектного середовища та окреслити можливі напрямки розвитку. Даний підхід дозволив підійти до проектування дитячого навчально-розважального комплексу, не як до окремо розташованих об'єктів, кожен з яких виконує окрему функцію, а як до складного функціонального комплексу, що функціонує як чітко продумана система.

Були виокремлені ознаки, такі як: функціональні, планувальні, конструктивні, художньо-образні, естетичні за якими досліджувались зразки.

Для аналізу конкретних аналогічних об'єктів використовувались методи функціонального, конструктивного, композиційного аналізу. Завдяки цьому було детально розглянуто складові елементи дитячого навчально-розважального комплексу, також його функції, особливості, властивості, конструктивні рішення на прикладах аналогів.

Значну роль у виділенні особливостей формотворення комплексів на основі композиційних законів відіграє художньо-композиційний аналіз, що дає можливість проаналізувати композиційну якість та художню виразність таких комплексів.

Застосування методів наукової систематизації та класифікації дозволили використати типологічний метод. У дослідженні даний метод дозволив розкрити основні фактори впливу на архітектурно-планувальну організацію навчально-розважального комплексу. Базуючись на системному підході,

типологічний метод дозволив виявити різні типи навчальних закладів, визначити функціональні ознаки навчального та розважального середовища, систематизувати не лише знання про елементи комплексу, а й про їх взаємодіювання [36].

Даний метод дозволив узагальнити типові особливості архітектурнопланувальної організації, об'ємно-просторової структури, що є частими і повторюваними. Це дозволило сформулювати і виявити певні типологічні ознаки. Даний метод дозволяє за допомогою типових особливостей визначити взаємозв'язки системи «дитина – навчальний простір– розважальний простір – дитячий навчально-розважальний комплекс».

Аналіз особливостей формування та принципів архітектурнопланувальної організації дитячих навчально-розважальних комплексів завершується методом прогнозування. Завдяки цьому методу ми можемо спрогнозувати створення майбутнього комплексу з урахуванням всіх проаналізованих особливостей, зважаючи на різні вікові категорії дітей та відповідно до сучасних вимог соціуму до таких закладів освіти.

3.2. Фактори, які впливають на архітектурно-планувальну організацію Соціально-технічні, інноваційні та економічні перетворення, що відбуваються в суспільстві і системі освіти, впливають на формування дитячих комплексів. Основою для визначення принципів архітектурно-планувальної організації дитячих навчально-розважальних комплексів, а також вдосконалення архітектурно-планувальної структури є причини - фактори, пов'язані з різними аспектами поліпшення системи і структури загальноосвітніх установ.

Для того, щоб визначити фактори впливу на архітектурно-планувальну організацію навчально-розважальних комплексів, звернемося до дослідження Ернст Т. К. В дисертації "Принципи формування архітектурного

середовища дитячих освітньо-виховних закладів" . Там авторка виявила фактори впливу на формування дитячого середовища [37].

Всі фактори можна розділити на дві групи:

- зовнішні, внутрішні.

До зовнішніх належать фактори, що утворюють сферу функціонування дитячого навчально-розважального комплексу і відображають його якісні характеристики. Діяльність навчально-розважального комплексу спрямована, головним чином, на задоволення запитів і вимог суспільства. Внутрішні чинники, формують простір для позашкільного навчання та розваг дітей.

На формування архітектурного середовища дитячих закладів впливають: п'ять зовнішніх факторів (суспільно-політичний; соціально економічний; інженерно-конструктивний; природно-кліматичний; містобудівний;) та п'ять внутрішніх факторів (образно-психологічний; функціонально-організаційний; масштабно-просторовий; естетичний; екологічний).

При розгляді зовнішніх чинників слід констатувати, першочергово слід звернути увагу на суспільно-політичний та соціально-економічний фактори, адже сьогодні світові перетворення в розвитку освітньої сфери є відправною точкою формування нової архітектури шкільного будівлі, де важливим аспектом є сталий розвиток позашкільного навчання інноваційновипереджального характеру і безперервність процесу навчання.

Інженерно-конструктивний фактор відображає фізичні характеристики будівлі - конструктивна система будинку, структура взаємодії шкільних просторів, можливості функціональної трансформації приміщень, рівень роботи інженерних систем.

Містобудівний і соціально-демографічний чинники тісно взаємодіють між собою. Кількісні показники цих факторів є необхідною складовою нормативного розрахунку освітніх установ.

Природно-кліматичний фактор включає в себе ряд наступних характеристик: клімат, ландшафт і інженерно-геологічні умови, аналіз яких дозволяє вибрати оптимальну об'ємно-планувальну схему будівлі і підібрати будівельні матеріали.

Для обліку місцевих кліматичних особливостей при проектуванні слід приділити увагу наступним показникам: спрямованість дії вітру і відповідно до температурного режиму в холодну пору року, вплив сонячної радіації, напрямки сприятливих для аерації вітрів, сейсмоактивність району. Створення оптимального температурного режиму, необхідної шумоізоляції приміщень, режиму природного освітлення та умов інсоляції і аерації комплексу, є базовими в проектуванні подібних установ і вимагають звернути увагу на наступні аспекти[24]:

- вибір конфігурації та обсягу будівлі - ширина корпусу, компактність архітектурного рішення в плані, протяжність зовнішніх стін; - оптимальний вибір матеріалу і структури, а також товщину зовнішніх стін, які впливають на комфортний температурно-вологісний режим будівлі школи;

- орієнтацію будівлі по відношенню до панівних вітрам, захист від впливу несприятливих вітрів, забезпечення необхідної аерації;

- необхідну інсоляцію шкільної будівлі, яка забезпечується за рахунок орієнтації будівлі по сторонах світу, його форми, конфігурації планів, відстаней між корпусами і їх висоти;

- дотримання необхідних умов природного освітлення шкільних просторів, яке забезпечується вибором величини світлових прорізів і глибини приміщень.

На формування архітектурно-планувальної структури дитячого навчально-розважального комплексу впливає наступна група внутрішніх чинників.

Важливим фактором, що впливає на архітектурно-планувальну організацію дитячого навчально-розважального комплексу, є функціональноорганізаційний фактор. Він визначає сукупність і взаємозв'язок основних функцій, що характеризують навчально-виховний процес [28]. Так наприклад методи навчання - традиційний або ігровий, впливають на параметри площі приміщення на одне навчальне місце; різні форми навчання - фронтальні, групові, індивідуальні та системи навчання позакласова і кабінетна або змішана, вимагають певної функціонально-планувальної угруповання приміщень [28].

До образно-психологічного фактору відноситься аналіз і вплив архітектури створеного комплексу на учнів, куди входять дві основні і взаємопов'язані між собою групи характеристик:

- характеристики архітектури будівлі комплексу - ступінь відкритості або закритості конструкцій;
- кольорово-психологічний вплив на учасників освітнього процесу; • розмір і просторова структура класних та інших приміщень; • легкість їх просторової трансформації при необхідності; • можливість і широта просторових переміщень в них; • динамічне функціональне зонування;
- поділ планувальної структури рекреації на зони активного відпочинку, тихого і комунікативного;

Масштабно-просторовий фактор впливає на створення зручного простору, з можливістю його різноманітного зонування в залежності від поставленої викладачем мети. Наприклад, класичне проведення уроку, ігрове або зажадає застосування трансформації і прийомів переорієнтації простору класу (перестановка меблів). Також істотним чинником, що впливає

на архітектурно-планувальну організацію, є поверховість. Як правило, дитячі комплекси проєктуються одно-або двох поверховими, однак у будівництві найбільш поширені триповерхові будівлі, як більш компактні і економічні.

Естетичний фактор відповідає за загальну приємну атмосферу, адже за допомогою форми приміщення, кольору, характеру освітлення, фактури і текстури поверхонь відбувається сприйняття дитячого ігрового та навчального простору.

Екологічний фактор відповідає за використання екологічних матеріалів, оскільки при створенні дитячого простору вадливим є поєднання текстур та якісних екологічних матеріалів. Фактура, текстура та натуральний колір природних матеріалів відображають об'ємний характер поверхності або лінійну структуру, допомагаючи створити правильне враження і організувати простір. Від впливів всіх вищевикладених факторів на освітне середовище і архітектуру комплексів залежать особливості, принципи архітектурно-планувальної організації навчально-розважальних комплексів.

3.3. Типологія навчальних закладів дошкільного та молодшого шкільного віку

Навчальний комплекс – функціональне, архітектурне, організаційне чи територіальне об'єднання будівель кількох навчальних закладів одного або різних рівнів освіти з різними формами та ступенем їх кооперації. Створення комплексів, як показує вітчизняна та зарубіжна практика, сприяє підвищенню якості та наступності навчання, концентрації капітальних витрат на будівництво та економії коштів при зведенні та експлуатації навчальних будівель [36].

Найбільш істотним фактором, що визначає основи архітектурної композиції будівель дитячих дошкільних установ, є характер

взаємозв'язку між окремими групами приміщень. За цією ознакою будівлі дитячих освітніх установ поділяються на:

1. будівлі централізованого типу з внутрішнім зв'язком між окремими групами приміщень;

2. будівлі блокового типу зі зв'язком між окремими групами приміщень;

3. будівлі павільйонної типу зі зв'язком через ділянку або криті переходи. Існує ряд проміжних типів будинків, до яких належать, наприклад, будівлі галерейного типу зі зв'язком між груповими осередками.

Дитячі дошкільні установи можуть бути (залежно від кількості місць) або одноповерховими – до 150 місць, або двоповерховими – до 190 місць, або триповерховими – до 350 місць.

Для триповерхових будівель норми передбачають планувальне і конструктивні обмеження: на третьому поверсі слід розташовувати приміщення тільки для старших груп, зали для музичних та фізкультурних занять, а також прогулянкові веранди і службово-побутові приміщення [58].

ДНРК централізованого типу являє собою єдиний компактний обсяг навчального призначення. Компактність обсягу забезпечує найкоротші зв'язки між спільними групами приміщень (комунікативний простір), навчальними класами та розважальною, спортивними зонами. Це сприяє ефективній організації навчально-виховного процесу, зменшення енерговитрат і вартості будівництва.

З укрупненням будівель дитячих установ та ускладненням їх загальної планувальної структури широке поширення набувають будівлі блокового типу, що забезпечують кращі умови ізоляції дитячих групових осередків і зручний зв'язок з ігровими майданчиками у порівнянні з будівлями централізованого типу, але поступаються їм в економічності

та компактності[58]. У них забезпечується можливість створення якісних педагогічних і санітарно-гігієнічних умов, при збереженні зручних і відносно коротких зв'язків між блоками, створення для кожного блоку оптимального планувально-конструктивного рішення, при достатній. При такій композиційній схемі навчальний та розважальний блоки розміщуються в окремих будівлях, пов'язаних між собою утепленим переходом[13].

Загалом будівлі блочного типу:

- характерні для великої місткості (100-200 дітей);
- можуть мати у своєму складі блок для тимчасового проживання; - вимагають більших територій ніж централізовані;
- мають складну конфігурацію плану;

Будинки дитячих установ павільйонної типу застосовують в районах зі спекотним кліматом, де окремі блоки-павільйони можуть бути пов'язані між собою відкритими галереями або доріжками. Павільйонний тип забезпечує хорошу ізоляцію приміщень груп і блоку, дозволяє активно використовувати крутий рельєф, території з високою сейсмічністю [58]. Разом з тим, як показує досвід, такі рішення призводять до збільшення будівельно-експлуатаційних витрат, погіршення взаємозв'язків між окремими групами приміщення.

Заклади павільйонного типу:

- рекомендовані для південних районів;
- корпуси переважно не зв'язані теплими переходами; - зручні для розташування на складному рельєфі.

Крім розглянутих вище композиційних прийомів в проектно будівельній практиці використовуються комбіновані централізовано-блочні, павільйонного-блокові і більш складні схеми.

Поширеними складнішими схемами розташування навчальних комплексів є:

- Молекулярна схема, при якій функціональні блоки широко розподілені по окремих будівлях, і залишається достатньо простору для організації рекреаційних зон;

- Лінійна схема, яка реалізується у вигляді ліній, утворених функціональними корпусами;

- Радіальна схема, при якій будівля розташована централізовано і розширюється у всіх напрямках.

3.4. Особливості архітектурно-планувальної організації До особливостей архітектурно-планувальної організації ДНРК віднесемо:

1. Багатофункціональність. З багатьох функцій можна виділити ті, що формують призначення комплексу і домінують у формуванні архітектурно-планувальної організації. До основних функцій віднесемо: розвиток і навчання дітей, розважально-видовищну, спортивно-оздоровчу, комунікативну.

2. Гнучка планувальна структура. В ДНРК, як в багатофункціональному комплексі всі процеси повинні відбуватись незалежно один від одного. В той же час єдине об'ємно-планувальне рішення повинно забезпечувати зручний взаємозв'язок і безбар'єрну можливість поєднання приміщень. Планувальна структура багатофункціонального комплексу складається з системи комунікативно-рекреаційного каркасу і нанизаних на неї блоків приміщень, зв'язаних між собою окремими функціями [39].

Дитячий навчально-розважальний комплекс відноситься до багатофункціонального громадського закладу, тому його архітектурно-планувальні особливості мають відповідати нормам громадських споруд. Наприклад, навчальні класи для дітей дошкільного віку розташовуються на першому поверсі. Навчальні приміщення для

дітей молодшого шкільного віку класів можуть розміщуватися на другому та третьому поверхах, а приміщення загального користування (фізкультурно-спортивний, музично-хореографічний та актовий зали, кабінети для гурткових занять, бібліотека, кімнати медичного обслуговування, адміністративно-службові та ін.) доцільно розміщувати на першому і другому поверхах з раціональною зв'язком з іншими приміщеннями.

Висоту поверху з приміщеннями групових осередків і навчальних секцій (від підлоги до підлоги розташованого вище поверху) приймають, відповідно, не менше 3,3 і 3,6 м, а головних вестибюлів, актових і фізкультурно-спортивних залів - щонайменше 4,2 м [11].

Основою архітектурно-планувального рішення навчально-розважального дитячого комплексу є угруповання приміщень відповідно до їх функціонального призначення. Крім того, будівля має сприяти створенню психологічного клімату і санітарно-гігієнічного комфорту.

Навчальні приміщення повинні бути універсальними і дозволяти змінювати функціональну структуру секцій в залежності від застосувань навчальних технологій. Групові осередки і навчальні класи рекомендується проектувати компактними (навчальні секції-переважно, з зальними рекреаціями), що дозволяє більш раціонально вирішувати об'ємно-просторову структуру всієї будівлі.

З огляду на те, що ДНРК являється центром роботи з дітьми, віком від 3 до 10 років, їх слід проектувати так, щоб забезпечити не тільки високі функціонально-технічні якості, а й архітектурно-художню виразність навчального середовища, за рахунок гармонійних пропорцій, виявлення внутрішньої структури на фасадах будівлі, відповідно до масштабу, використання ефективних і естетично якісних оздоблювальних матеріалів.

Важливу роль у формуванні художнього сприйняття учнів комплексу грає не тільки виразний художній образ, а й інтер'єр. Основою

внутрішньої композиції є розвиток простору за формою і кольором від вестибюля, до рекреаційних і навчальних приміщень, зв'язок з природою, гармонійне поєднання творів монументально-прикладного мистецтва з функціональним призначенням внутрішнього простору. Провідне місце в створенні виразного інтер'єру належить кольором, фактурі оздоблювальних матеріалів, меблів та обладнання, а також освітлювальної арматури.

При проектуванні будинків дитячих дошкільних установ потрібно використовувати такі засоби художньої виразності, як входи в будівлі, відкриті тераси, навіси, тенти, перголи, пристосування для вертикального озеленення, і стилізовані зображення з гнучого заліза, декоративну скульптуру і т. д. Все це оживляє архітектуру будівель і сприяє естетичному вихованню дітей.

Визначено композиційні рішення архітектурно-планувальної організації ДНРК представлені схемами: блокована, централізована, павільйонна і змішана (централізовано-блочна, павільйон-блокова). Кожна модель архітектурно-композиційних схем має свої конкретні переваги і недоліки. Тому, проектуючи комплекс в системі міста, слід враховувати конкретні умови, які відповідають даній ситуації.

Основним чинником при проектуванні, що визначає об'ємно просторову структуру будівлі, є загальна площа комплексу. Вона визначає розташування і площу окремих просторів, розміри та форми будівлі, впливає на зонування. Площа є важливим показником для визначення можливої кількості споживачів послуг, тобто від неї залежить максимальна кількість дітей, які можуть бути одночасно задіяні в навчальному та ігровому процесах.

Висновки до розділу III

Під час дослідження дитячих дошкільних закладів на рівні функціонування використано метод аналогій, що базується на висновках про майбутні процеси, викликані особливостями формуванням планувальної структури даного типу будівлі, а саме дошкільного закладу на

прикладі дитячого садка. При дослідженні використана структурно-функціональна аналогія, за якої функції дитячого дошкільного закладу ототожнюються на основі подібності структури. А саме, функції, що виконує дошкільний заклад, зберігаються та об'єднуються в функціональній структурі дитячого садка.

Застосування методів наукової систематизації та класифікації дозволили використати типологічний метод. У дослідженні даний метод дозволив розкрити основні фактори впливу на архітектурно-планувальну організацію дитячого садка. Базуючись на системному підході, типологічний метод дозволив виявити різні типи дитячих дошкільних закладів, визначити функціональні ознаки навчального середовища, систематизувати не лише знання про елементи закладу, а й про їх взаємофункціонування.

Приміщення дитячого дошкільного закладу повинні бути універсальними і дозволяти змінювати функціональну структуру секцій в залежності від застосовувань новітніх технологій. Групові осередки і навчальні класи рекомендується проектувати компактними (навчальні секції переважно, з зальними рекреаціями), що дозволяє більш раціонально вирішувати об'ємно-просторову структуру всієї будівлі.

РОЗДІЛ IV. ПРОЄКТНА ЧАСТИНА

4.1. Вихідні дані для проектування

4.1.1. Природно-кліматичні особливості ділянки забудови Клімат Київської області є помірно континентальним з м'якою зимою і теплим літом. Середньорічна кількість опадів становить 554 мм, при цьому основна їх кількість припадає на теплий період року - 396 мм, на холодний - 158 мм. Максимальна висота снігового покриву - 29 см. Сніговий покрив утримується 90-100 днів. Середня річна швидкість вітру 3,4-4 м/сек. [42].

Панівні напрямки вітрів: літом - північні та західні, взимку – західні.

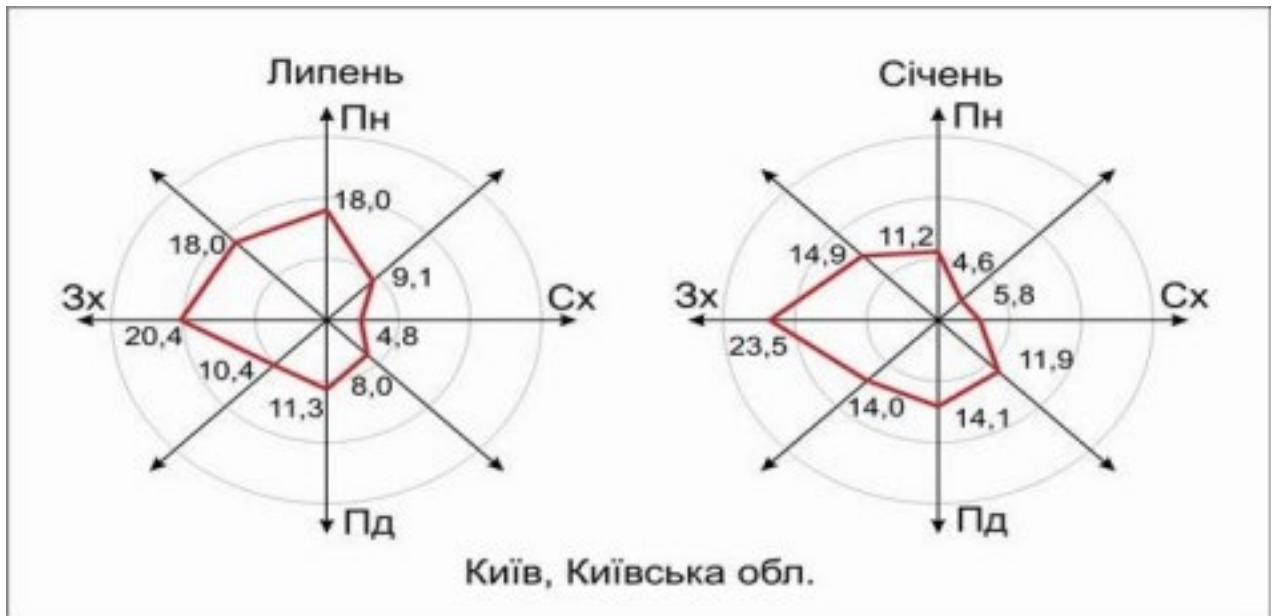

Рис.3.1. Схема вітрового навантаження

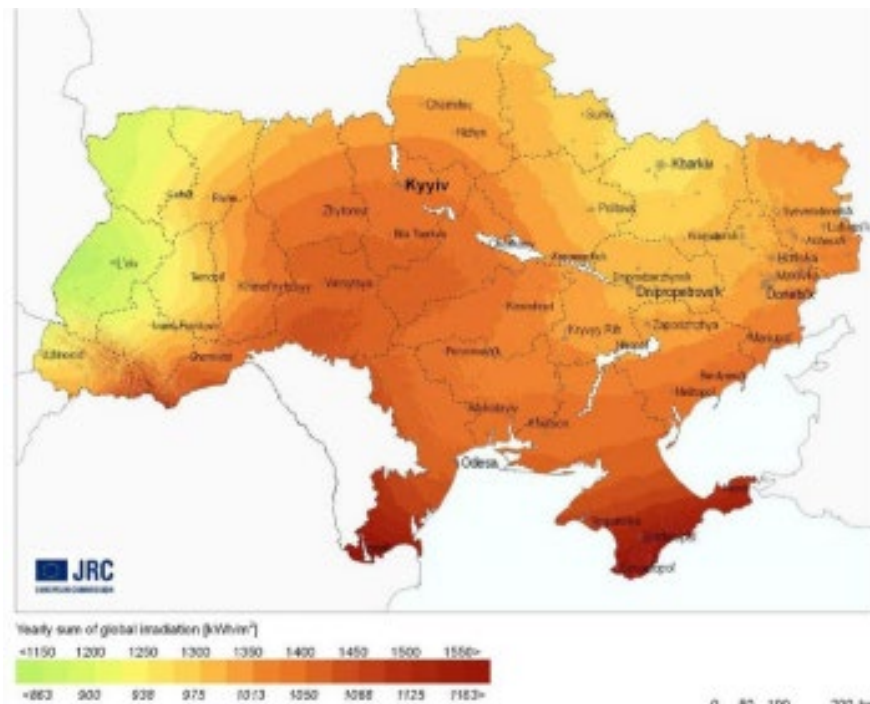

Рис.3.2. Карта природної інсоляції України

Під інсоляцією розуміється кількість радіації, отримана протягом одного світлового дня, або, просто кажучи, ступінь «опромінення» 1 м.кв. землі за конкретний проміжок часу.

Середньорічна температура повітря становить $+6.8^{\circ}\text{C}$, середньорічна температура найхолоднішого місяця, січня, -6°C , а

найтеплішого +19.2°C. Найнижча абсолютна температура, в січні-лютому, -30°C і максимальна, в липні, +36°C [42].

Рис.3.3. Середня температура та опади

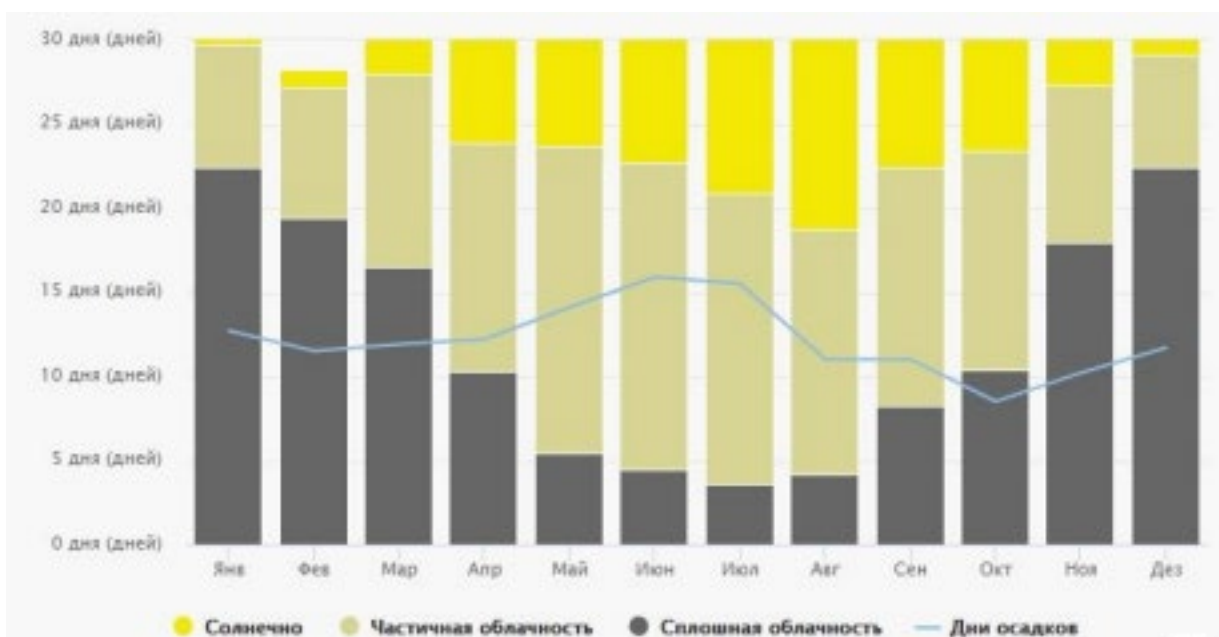

Рис.3.4. Хмарність, сонячність та опади

Абсолютні відмітки висот обраного району 157,93 - 158,56 м. За схемою геоморфологічного районування район відноситься до південно-західної частини Руської платформи і розташовується в межах Київського Полісся (на розмитій палеогеново-неогеновій підставі), яке є частиною Поліської

низовини Полігенної рівнини України. Це моренно-зандрова рівнина. В геоструктурному відношенні геологія ділянки Подільський район представляє північно-східний схил Українського щита. Геологія ділянки Подільського району досліджувалась шляхом вивчення архівних матеріалів, проведення обстеження території та буріння свердловин [34].

Поверхня рівна, спланована. Ознак прояву несприятливих інженерногеологічних процесів (карсту, ерозії, суфозії) не виявлено. В період вишукувань підземні води не розкриті. Територія класифікована як потенційно не схильна до підтоплень. Однак, тугопластична консистенція суглинків свідчить про наявність в межах ділянки джерела додаткового зволоження, який необхідно ліквідувати, щоб уникнути утворення техногенного водоносного горизонту. Сейсмічність в районі 5-6 балів. Ґрунтово-рослинний шар підлягає вилученню.

Ґрунти на обраній території проектування, в основному, дерновослабопідзолисті та глиняно-піщані.

Дерново-слабопідзолисті ґрунти сформувались в умовах помірного теплого клімату на супісках, близько до підземних вод. Дерново-підзолисті ґрунти сформувались під мішаними лісами. Для цього типу ґрунтів характерний невеликий уміст гумусу та білий горизонт вимивання. Родючість

22-43 бали (за 100-бальною шкалою). Такі ґрунти потребують осушення та унесення добрив. Середні температури січня - -4 -8 с. Коефіцієнт зволоження - 1,9-2,5. Природна рослинність - різнотрав'я. У цих ґрунтах невеликий вміст гумусу (до 1,5%), чітко виражений так званий підзолистий горизонт, з якого поживні речовини вимиваються вглиб [51].

У складі піщаних ґрунтів, як свідчить їхня назва, переважає пісок. Особливістю піщаних ґрунтів є те, що вода легко проходить через такий ґрунт, тобто не затримується у верхньому його шарі. Через це коренням рослин не вистачає вологи. Гумусу в піщаних ґрунтах значно менше, ніж у

чорноземах, тому вони малородючі. Глинисті ґрунти навпаки, мають достатній запас поживних речовин. Але зволожена дощем глина зліплює складові ґрунту, від чого він стає щільним. Якщо ця властивість глини корисна у гончарстві (виготовлення глиняного посуду тощо), то ґрунтам вона шкодить. Після дощу глинисті ґрунти, на відміну від піщаних, сохнуть повільно, на них надовго лишаються калюжі, що погіршує надходження до ґрунту повітря [51].

4.1.2. Розташування об'єкта в системі міста

Проектування центру дошкільної дитячої творчості. Даний об'єкт запроектовано в м. Ірпінь, Київської області. Ірпінь- місто України в передмісті Києва. Розташоване на річці Ірпінь. Центр Ірпінської міської громади. Найбільше місто у Бучанському районі Київської області. Населення міста

становить приблизно 65 167 жителів (станом на 2021 рік).

Ірпінь входить до складу Київської області в Україні і є одним із передмість Києва, столиці країни. Хоча місто Ірпінь не входить безпосередньо до системи адміністративних одиниць самого міста Києва, воно має важливе географічне та економічне значення, оскільки знаходиться у непрякій близькості до столиці.

З точки зору адміністративного устрою, Ірпінь є окремим містом Київської області. Вона має свою міську раду та владу, які займаються місцевим управлінням, плануванням розвитку міста, наданням комунальних послуг та іншими аспектами міського життя.

Законодавча влада в місті здійснюється міською радою, яка складається з обраних представників місцевого населення. Вона приймає рішення з питань розвитку інфраструктури, бюджету, освіти, охорони здоров'я та інших сфер міського життя.

Хоча Ірпінь не є прямою частиною міста Києва, вона має тісні зв'язки з столицею, особливо з огляду на їх географічне розташування та

економічну взаємодію. Багато мешканців міста працюють або навчаються в Києві, а також користуються його інфраструктурою та послугами.

Загалом, місто виступає як окреме адміністративно-територіальне утворення в Київській області, але з важливими зв'язками із столицею України. Ірпінь має зручну транспортну розв'язку з Києвом, що дозволяє мешканцям легко дістатися до столиці. Тут проходять автомобільні шосейні маршрути та залізнична гілка, а також є зручний громадський транспорт.

4.2. Проектні рішення

4.2.1. Архітектурна ідея об'єкту проектування

Архітектурна ідея об'єкту проектування полягає в розробці дошкільного закладу на прикладі дитячого садка, який призначений для позашкільного навчання та розвитку, дітей дошкільного віку. Головним завданням об'єкту було проектування дитячого садка, оскільки типологія дитячих дошкільних закладів установ не передбачає подібних закладів.

Такий садик вимагає створення зручної структури, яка дозволить організувати зручний навчально-виховний процес, тренування, спортивні та культурно-масові заходи, ігрову та творчу діяльність.

Розроблений дитячий садок розглядаємо як багатофункціональну систему, яка здійснює такі функції:

- навчальна
- творча
- виховна
- розвиваюча
- спортивно-оздоровча
- комунікативна

Домінантними функціями запроєктованого об'єкту є навчання та розваги, тому розглянемо комплекс як систему їх реалізації: • навчальна – створення зручних, гнучких за планувальною структурою навчальних класів, для інтелектуальної, розвивальної діяльності, поглибленого вивчення окремих дисциплін;

• розважальна – створення розважальної зони, що легко трансформується для розваг різного типу, та навчальних класів легко трансформованих, для швидкої зміни навчальної та розважальної діяльності, зручного розважального простору, для проведення часу з батьками та однолітками, виставкового простору, для проведення дитячих розважальних заходів. Така багатофункціональність відображається на розмірах споруди та на внутрішній організації зонування приміщень.

Генеральний план поділено на такі зони:

- Дитячий садік;
- Школа і спортивний центр;
- Адміністративний центр;
- Культурний центр.
- У плані будівлю можна поділити на такі функціональні зони: •

Груповий осередок

- Приміщення для занять
- Службово-побутовий блок
- Медичний блок

4.2.2. Об'ємно-просторова організація об'єкту проектування Зважаючи на результати дослідження запроєктовано двоповерховий дитячого садка має зручне функціональне зонування.

Об'ємно-просторова організація полягає в створенні зручної об'ємнопланувальної структури будівлі. При цьому в єдину об'ємну систему об'єднуються структурні елементи, що відповідають за головні і другорядні(допоміжні) блоки приміщень.

В плані будівля комплексу має складну структуру, але умовно ділиться на декілька блоків. Груповий осередок, приміщення для занять, службово побутовий блок, медичний блок, укриття.

Будівля комплексу відноситься до комбінованої, або змішаної системи, оскільки ми можемо потрапити в корпус окремими входами, або через головний(центральний) вхід, і вже звідти маємо доступ до інших приміщень. В цокольному приміщенні розташоване укриття.

Перший поверх будівлі передбачені приміщення групового осередку, приміщення для занять, службово-побутові приміщення, та приміщення медичного блоку, а також зимовий сад.

На другому поверсі розташовані приміщення для занять.

4.2.3. Зовнішнє та внутрішнє опорядження будівлі

На вибір матеріалів вплинула ідея запроєктованого дитячого садка та конструкції, використані при проектуванні. Відповідно до вирішення об'єму та ідей фасадів обрані сучасні та екологічні матеріали, що не мають пагубного впливу на здоров'я дітей. Завдяки обраним рішенням, ідеям і матеріалам будівля виглядає сучасною та привабливою для дітей, вписується в навколишню забудову житлових комплексів.

Зовнішнє опорядження стін залежно від фасадних елементів виконується з різних елементів – декоративних дерев'яних рейок, штукатурки, фарбованої фасадною фарбою та клінкерною плиткою. Фасадні стіни утеплені. Цоколь виконаний з бетону, для облицювання використана фасадна фіксованого розміру .

Використані скляні елементи з металевими нержавіючими поручними та опорними елементами для огороді пандусів та сходів, для створення ефекту легкості для фасадів. Також, в поєднанні скло і нержавіюча сталь, як елементи огорожі виглядають не тільки легко, а й гармонійно, мають неабиякі міцні якості.

При опорядженні плоскої покрівлі використовували цементно піщану стяжку, пароізоляція, утеплювач, нижній і верхній водо ізоляційний килим. На плоскій покрівлі встановлений парапет.

Двері та вікна створені дерев'яні з скляними вставками.

Витяжні труби: вентиляційні канали виконані з залізобетону та металу з напірним тиском. Вентиляційні канали розміщені у внутрішніх стінах групами, це сприяє поліпшенню тяги у каналах вентиляції за рахунок підігріву повітря в них теплом вентиляційних каналів 140x140 мм з розділювальною стінкою між ними в 120 мм. Захисні стінки каналів також здійснені товщиною в 120 мм [31].

Внутрішнє опорядження приміщень комплексу для дітей виконано згідно спеціальних функціональних вимог до кожного блоку приміщення. Опорядження технічної групи приміщень виконано з екологічно безпечних будівельних матеріалів: штукатурки, керамограніт, керамічна плитка, паркетна дошка.

Стіни вхідної групи приміщень пофарбовані екологічною матовою фарбою, що відповідає європейським стандартам. Підлога виконана з керамічної плитки та вінілу, що має високу зносостійкість та високоекологічні властивості.

Санітарні вузли облицьовані керамічною плиткою до стелі, підлога виконана з керамічної плитки на цементно-піщаному розчині [32]. Зона громадського харчування: Стіни оголенні бетонні, оштукатурені

та пофарбовані фарбою, оголена бетонна стеля з декоруванням металевих труб. Кухонні приміщення ресторану: облицьованні плиткою.

Стелі в приміщеннях виконано з сучасних екологічних матеріалів, в навчальних класах, адміністративних приміщеннях, приміщеннях медбоку, коридорах – пофарбовані білою глибокоматовою фарбою.

Опорядження поверхонь стель вологих приміщень басейнів передбачається виконати вологостійкою штукатуркою з наступним пофарбуванням водоемульсійними фарбами. Поверхню дахового павільйону в приміщенні басейну влаштувана з підшивкою аквапанелями. Аквапанелі - універсальний будівельний матеріал на цементній основі, призначений для використання в якості основи під фінішну обробку стін і стель у вологих приміщеннях.

В спортивних залах стіни пофарбовані фарбою, що стійка до стирання та легко чиститься.

Коридори пофарбовані світлою фарбою, на стіни нанесені елементи, що допомагають швидко зорієнтуватись в просторі комплексу. У всіх приміщеннях використані декоративні матеріали, залежно від передбачених функцій. Насамперед кольорові геометричні фігури, натуральні матеріали – дерев'яні рейки, плитка, що впливають на дитяче сприйняття та створюють затишний простір та атмосферу дитячого закладу. Матеріали підібрані максимально екологічні та зносостійкі, водночас стійкі до води та дезінфекційних засобів.

4.3. Техніко-економічні показники

Таблиця 4.1. Техніко-економічні показники

№п\п	Показники	Одиниці
1	Площа ділянки	0,91 га.
2	Площа забудови	1 899 м ²

3	Кількість поверхів	2
4	Гранична висота	7,75
5	Загальна площа	2 803 м ²
6	Площа тераси (коеф.0,3)	310,47 м ²
7	Будівельний об'єм, вище позначки 0,000	14 717 м ³
8	Будівельний об'єм, нижче позначки 0,000	
9	Місткість (кількість дітей)	

Висновки до розділу IV

Архітектурна ідея об'єкту проектування полягає в розробці дошкільного закладу на прикладі дитячого садка, який призначений для позашкільного навчання та розвитку, дітей дошкільного віку. Головним завданням об'єкту було проектування дитячого садка, оскільки типологія дитячих дошкільних закладів установ не передбачає подібних закладів.

Такий садик вимагає створення зручної структури, яка дозволить організувати зручний навчально-виховний процес, тренування, спортивні та культурно-масові заходи, ігрову та творчу діяльність.

Розроблений дитячий садок розглядаємо як багатофункціональну систему, яка здійснює такі функції:

- навчальна
- творча
- виховна
- розвиваюча
- спортивно-оздоровча
- комунікативна

Домінантними функціями запроєктованого об'єкту є навчання та розваги, тому розглянемо комплекс як систему їх реалізації: • навчальна – створення зручних, гнучких за планувальною структурою навчальних класів, для інтелектуальної, розвивальної діяльності, поглибленого вивчення окремих дисциплін;

• розважальна – створення розважальної зони, що легко трансформується для розваг різного типу, та навчальних класів легко трансформованих, для швидкої зміни навчальної та розважальної діяльності, зручного розважального простору, для проведення часу з батьками та однолітками, виставкового простору, для проведення дитячих розважальних заходів. Така багатофункціональність відображається на розмірах споруди та на внутрішній організації зонування приміщень.

Генеральний план поділено на такі зони:

- Дитячий садік;
- Школа і спортивний центр;
- Адміністративний центр;
- Культурний центр.

У плані будівлю можна поділити на такі функціональні зони: • Груповий осередок

- Приміщення для занять
- Службово-побутовий блок
- Медичний блок

5.1. Охорона праці

Згідно Закону України «Про охорону праці» охорона праці визначається «як система правових, соціально-економічних, організаційно-технічних, санітарно-гігієнічних і лікувально-профілактичних заходів та

засобів, спрямованих на збереження життя, здоров'я і працездатності людини у процесі трудової діяльності».

Дія цього Закону поширюється на всіх юридичних та фізичних осіб, які відповідно до законодавства використовують найману працю, та на всіх працюючих. Задача охорони праці – звести до мінімальної вірогідності зараження або захворювання працюючого з одночасним забезпеченням комфортності при максимальній продуктивності праці.

Виробнича небезпека – це можливість впливу на працюючих небезпечних і шкідливих виробничих факторів.

До *небезпечних* виробничих факторів відносяться такі, вплив яких на працюючих приводить до травми.

До *шкідливих* виробничих факторів відносять такі вплив яких на працюючого приводить до захворювання. Нормативно-правові акти з охорони праці – це правила, норми, регламенти, положення, стандарти, інструкції та інші документи, обов'язкові для виконання.

Нормативно-правові акти по техніці безпеки направлені на захист організму людини від фізичних травм, впливу технічних засобів що використовуються в процесі праці. Вони регулюють поведінку людей, що забезпечує безпеку праці з точки зору влаштування і розташування машин, будівельних конструкцій, будівель, споруд і обладнання.

Санітарні правила та норми затверджуються спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у галузі охорони здоров'я. Стандарти, технічні умови та інші документи на засоби праці і технологічні процеси включають вимоги щодо охорони праці і погоджуються з органами державного нагляду за охороною праці.

Правила і норми по виробничій санітарії і гігієні мають на меті захист організму від перевтоми, хімічного, атмосферного впливу і т.д. Умови праці на робочих місцях, безпека технологічних процесів, машин, механізмів,

приладів та інших засобів виробництва, стан засобів колективного та індивідуального захисту, що використовуються працівником, а також санітарно-побутові умови відповідають вимогам, визначеним нормативними актами.

До органів, які покликані здійснювати нагляд і контроль за дотриманням законодавства про працю і правил по охороні праці відносять: уповноважені на це державні органи і інспекції, що не залежать в своїй діяльності від підприємств, закладів, організацій і вищестоящих органів (Державний енергетичний нагляд, Державний санітарний нагляд, Державний пожежний нагляд, Державний нагляд за роботою газоочисних і пиловловлюючих установок); професійні союзи, а також підпорядковані їм технічна і правова інспекція праці.

Державна політика у галузі охорони праці базується на принципах: - пріоритет життя та здоров'я працівників, повна відповідальність роботодавця за створення належних, безпечних та здорових умов праці; - підвищення рівня безпеки праці за рахунок забезпечення постійного технічного контролю за станом виробництва, технології та продукції та допомоги підприємствам у створенні безпечних та нешкідливих умов праці; - комплексне вирішення проблем охорони праці на основі загальнодержавних, галузевих та регіональних програм у цій галузі з урахуванням інших сфер економічної та соціальної політики, досягнень науки і техніки та охорони навколишнього середовища;

- соціальний захист робітників, повна компенсація людям, які зазнали нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань; встановлення єдиних вимог з охорони праці для всіх підприємств та суб'єктів підприємницької діяльності незалежно від форм власності та видів діяльності

- адаптація робочих процесів до можливостей працівника з урахуванням його здоров'я та психіки;

- використання економічних методів управління охороною праці, участь держави у фінансуванні заходів з охорони праці, залучення добровільних внесків та інших впливів для цих цілей, отримання яких не суперечить законодавству;

- інформування громадськості, проведення тренінгів, професійного навчання та перепідготовки працівників у галузі охорони праці; - забезпечення координації діяльності органів державної влади, установ, організацій, об'єднань громадян, що вирішують проблеми охорони здоров'я, гігієни та безпеки, а також співпраця та консультації між роботодавцями та працівниками між усіма соціальними групами при прийнятті рішень щодо охорони праці та державного рівня. Питання трудового законодавства, відносин між власником підприємства чи організації та працівником у галузі техніки безпеки, виробничої гігієни та гігієни в нашій країні регулюються Законом про охорону праці від 14 жовтня 1992 р. Створені спеціальні науково-дослідні установи що працюють над вивченням умов праці в різних галузях промисловості та будівництва, їх узагальнення та надання рекомендацій щодо їх покращення. Продуктивність праці працівників значною мірою залежить від впровадження у виробництво нових машин і механізмів, новітніх технологій роботи, належної організації робочого місця, культури виробництва, дотримання вимог промислової безпеки та гігієни. Кожна будівельна організація щороку складає плани заходів із охорони праці, а також укладає колективний договір, згідно з яким адміністрація зобов'язується виконувати всі норми трудового законодавства щодо організації та захисту праці, матеріального стимулювання та відпочинку.

З метою створення нормальних умов праці регламентуються тривалість робочого дня, необхідних під час роботи перерв, щорічних оплачуваних відпусток робітників і службовців тощо. Тривалість робочого дня робітників і службовців будівельних організацій становить 8 год при п'ятиденному робочому тижні з двома вихідними днями. Для робітників деяких професій із шкідливими умовами праці встановлено скорочений

робочий день – 7 год. За власною ініціативою робітники можуть працювати більше від встановленого законом робочого дня, це можливої коли ланка або бригада працює за акордним нарядом. Робочий день підлітків віком 16-18 років не повинен перевищувати 7 год.

Забороняється використовувати молодіжну роботу для шкідливих, важких або небезпечних робіт. Молодь може виконувати постійні роботи, пов'язані з переміщенням і переміщенням товарів, лише якщо ці види діяльності є частиною основної роботи за спеціальністю і не перевищують 1/3 робочого часу. Вага навантаження для жінок-підлітків не повинна перевищувати 10, а для чоловіків - 16,5 кг.

Шкідлива та важка робота (кесон, різання каменю, приготування асфальту тощо) заборонена жінкам, які працюють на будівельних майданчиках. вони можуть завантажувати або вивантажувати лише штучні або сипучі матеріали (цегла, пісок, глина) і періодично перевозити на рівній поверхні вантаж не більше 15 кг. Коли жінка піднімає вантаж вище 1,5 м або постійно переміщає його протягом робочого дня, вага вантажу не повинна перевищувати 10 кг. Вагітним жінкам і жінкам, що мають дітей віком до 1,5 року, забороняється працювати у додатковий (після роботи) і нічний час, а також у вихідні і святкові дні.

Адекватний відпочинок має особливе значення для здоров'я працівника. Відповідно, відпочинок протягом робочого дня, робочого тижня та тривалість щорічної відпустки регулюються законодавством. Протягом робочого дня, але не пізніше ніж через 4 години після його початку, працівники мають право на обідню перерву, яка повинна тривати не менше 30 хвилин. Взимку при температурі нижче -20°C працівники мають додаткову 10-хвилинну перерву на кожну робочу годину. При температурі від -25°C до -30°C , крім надання додаткових перерв, робочий день скорочується на 1 годину, при температурі нижче -30°C заборонено працювати.

Відпустка доступна лише тим працівникам, які пропрацювали в цій будівельній компанії не менше 11 місяців. Тривалість відпустки працівника становить 24 робочі дні. Молоді люди відпочивають лише влітку протягом усього календарного місяця.

Стан охорони праці в будівельних організаціях контролюється: Державним комітетом України з нагляду за охороною праці (Державна інспекція праці), органами санітарно-епідеміологічної служби МОЗ України на місці та технічними інспекціями профспілок та омбудсмени з охорони праці. З цією метою вони регулярно перевіряють будівельні компанії, звертають увагу адміністрації на недоліки в організації заходів з охорони праці, вимагають їх усунення, а також допомагають профспілковим комітетам у роботі з покращення умов праці робітників.

Висновки до розділу V

Охорона праці - це система заходів і правових, соціально-економічних, організаційно-технічних і лікувально-профілактичних засобів, спрямованих на збереження здоров'я і працездатності людини. В поняття охорони праці входять всі заходи, спеціально розроблені для створення особливих полегшених умов праці для жінок і неповнолітніх, а також для працюючих інвалідів.

До органів, які покликані здійснювати нагляд і контроль за дотриманням законодавства про працю і правил по охороні праці відносять: уповноважені на це державні органи і інспекції, що не залежать в своїй діяльності від підприємств, закладів, організацій і вищестоячих органів (Державний енергетичний нагляд, Державний санітарний нагляд, Державний пожежний нагляд, Державний нагляд за роботою газоочисних і пиловловлюючих установок); професійні союзи, а також підпорядковані їм технічна і правова інспекція праці.

ВИСНОВКИ

У результаті проведеного дослідження визначено принципи архітектурно-планувальної організації дитячих дошкільних закладів. Перед початком дослідження було поставлено завдання, виконання яких дозволило сформулювати наступні висновки:

1. На основі проведеного аналізу теоретичного та практичного досвіду проектування дитячих дошкільних закладів було вивчено стан досліджуваної проблеми в Україні, а саме нестача комплексів подібного типу, або їхня недостатня змістовна та функціональна наповненість.

Це дозволило визначити актуальність і виявити необхідність розробки принципів архітектурно-планувальної організації дитячих дошкільних закладів. Визначено, що тільки незначна кількість подібних закладів у країні мають належні умови та приміщення, які необхідні для їх повноцінного функціонування; більшість закладів розташовані у «приспосованих» будівлях і зазнають гостру нестачу всіх необхідних приміщень та матеріально-технічної бази для повноцінного виконання всіх функцій.

2. У результаті структурно-змістового аналізу досліджуваної теми з'ясовано поняттєво-термінологічний апарат дослідження. Завдяки цьому були дані визначення основним поняттям, а саме: «принцип», «архітектурно планувальна організація», «навчальна діяльність», «позашкільна освітньо розвиткова діяльність», «розважальна діяльність», «навчально-розважальний комплекс», «дошкільний вік», «молодший шкільний вік» та досліджені додаткові терміни такі як: «інновація», «гра», «дитяче ігрове середовище».

Вперше науково обґрунтовано новий тип спеціалізованого закладу – дошкільний заклад на прикладі дитячого садка як комплексний об'єкт з Освітньо виховною, розвитковою, інформаційною,

розважальною, спортивною; рекреаційно-відпочинковою, соціокультурною, комунікативною та іншими функціями.

3. Виявлено особливості архітектурного середовища дошкільного закладу, як нової типологічної одиниці в системі дитячих освітніх установ. Досліджено вплив факторів на формування дошкільних закладів: зовнішніх (суспільнополітичний; соціальноекономічний; інженерно конструктивний; природнокліматичний; містобудівний) та внутрішніх (образно-психологічний; функціональноорганізаційний; масштабно просторовий; естетичний; екологічний). Удосконалено класифікацію закладів дитячої дошкільної та шкільної освіти, за декількома показниками: характер взаємозв'язків між блоками приміщень, поверховість, місткість. Розроблене функціональне зонування комплексу на основі виражених функцій дошкільних закладів на прикладі дитячого садка.

4. Розроблено і теоретично обґрунтовано принципи архітектурно планувальної організації дитячого садка: інтегрованості (передбачає об'єднання окремих розроблених типологічних елементів/блоків у єдину структуру дошкільного закладу); безбар'єрності (відповідає за обладнання дошкільного закладу); необхідними засобами доступності для дітей з особливостями розвитку); багатофункціональності (повинен забезпечити виконання комплексом декількох функцій одночасно); функціональної відповідності (полягає в проектуванні садика відповідно до доміантних функцій); екологічності (передбачає створення екологічно безпечного комплексу для дітей); гармонійного кольоро-світлового сприйняття (полягає у виключенні монохромності та недостатності освітлення).

5. За результатами проведеного дослідження розроблено методичні рекомендації щодо впровадження принципів архітектурно-планувальної організації дошкільних закладів);, які було апробовано під час архітектурного експериментального проектування при створенні такого проекту.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. ДБН А.2.2-1-2003 «Склад і зміст матеріалів оцінки впливів на навколишнє середовище (ОВНС) при проектуванні і будівництві підприємств, будинків і споруд». - Введ. 2004-04-01. - Київ.: Держбуд України, 2004. - 21 с.
2. ДБН А.3.1-5:2016 «Організація будівельного виробництва». - Введ. 2016-09-01. - Київ.: Мінрегіон України, 2016. - 49 с.
3. ДБН В.2.2-4-2018 «Заклади дошкільної освіти».
4. ДБН А.32-2-2009 «Охорона праці і промислова безпека в будівництві». - Введ. 2012-04-01. - Київ.: Мінрегіон України, 2012. - 122 с. 5. ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування і забудова територій». - Введ. 2019-10-01. - Київ.: Мінрегіон України, 2019. - 185 с.
6. ДБН В.1.1-31:2013. «Захист територій, будинків і споруд від шуму». - Введ. 2014-06-01. - Київ.: Мінрегіон України, 2014. - 85 с. 7. ДБН В.1.1-7:2016. «Пожежна безпека об'єктів будівництва. Загальні вимоги».
8. ДБН В.1.2-:2006. «Навантаження і впливи. Норми проектування.» - Введ. 31 січня 2007 р. на заміну СНиП 2.01.07-85 (крім розділу 10). К.: Мінбуд. України, 2006. – 71 с.
9. ДБН В.1.2-14:2018 «Система забезпечення надійності та безпеки будівельних об'єктів. Загальні принципи забезпечення надійності та конструктивної безпеки будівель і споруд».
10. ДБН В.2.1-10-2009 «Основи та фундаменти споруд».
11. ДБН В.2.2-16-2005. «Будинки і споруди. Культурно-видовищні та дозвілєві заклади.» - К.: Держбуд України, 2005.
12. ДБН В.2.2-3-97 «Будинки та споруди навчальних закладів». 13. ДБН В.2.2-9-99. «Будинки і споруди. Громадські будинки та споруди. Основні положення.» - К.: Держбуд України, 1999.

14. ДБН В.2.6-31:2006. «Конструкції будівель і споруд. Теплова ізоляція будівель. Державні будівельні норми.» - Введ. з 1 січня 2006 р. на заміну СНиП II-3-79. К.: Мінбуд України, 2007. – 71 с.

15. ДБН В.2.6-98:2009 «Бетонні та залізобетонні конструкції», К.: Мінбуд України, 2009. – 92 с.

16. ДСТУ 2272-2006 «Пожежна безпека. Терміни та визначення основних понять».

17. ДСТУ EN 81-1:2003 «Норми безпеки до конструкції та експлуатації ліфтів. Частина 1. Ліфти електричні»- ДСТУ EN 81-2:2003 «Норми безпеки до конструкції та експлуатації ліфтів. Частина 2. Ліфти гідравлічні»

18. ДСТУ-Н Б А 3.2-1:2007 «Настанова щодо визначення небезпечних і шкідливих факторів та захисту від їх впливу при виробництві будівельних матеріалів і виробів та їх використанні в процесі зведення та експлуатації об'єктів будівництва». - Введ. 2007-01-12. - Київ.: Держбуд України, 2007. -15 с.

19. ДСТУ-Н Б А 3.2-1:2007 «Настанова щодо визначення небезпечних і шкідливих факторів та захисту від їх впливу при виробництві будівельних матеріалів».

20. Закон України «Про оцінку впливу на довкілля» // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2017, № 29, ст. 315.

21. Закон України «Про позашкільну освіту» від 22.06.2000 № 1841-III (зі змінами і доповненнями), в редакції від 01.01.2016

22. НАПБ А.01-001-2015 «Правила пожежної безпеки в Україні». 23. НПАОП 45.2-7.02-12 «Система стандартів безпеки праці. Охорона праці і промислова безпека у будівництві (ДБН А.3.2-2-2009)». 24. СНиП 2.01.01-82 «Строительная климатология и геофизика». - Введ. 198401-01. - М.: Стройиздат, 1983. - 136 с.

25. Wow park [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://wowpark.com.ua/birthday/>.
26. Zamrii K.S. LEADING TRENDS IN THE FORMATION OF CHILDREN'S EDUCATIONAL AND ENTERTAINMENT SPACE/ Zamrii K.S., Barmashina L.M. // POLIT. Challenges of science today, 1-3 April 2020.
27. Алюмінієві світлопрозорі фасадні конструкції [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://favorbud.com.ua/produksija/aljuminijevisvitloprozori-fasadni-konstruktsiji/>.
29. Архітектурно-планувальна організація споруд готелів. Дизайн туристичної фірми [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://infourok.ru/arhitekturno-planuvalna_organizacija_sporud_gotelv_dizayn_turistichno_firmi.572425.htm
30. Бойчук Л.Д., Екологія і охорона навколишнього середовища: Навч. посіб. / Бойчук Л.Д., Солом'яно Е.М., Бугай О.В. - Суми: Університетська книга, 2003. - 284 с.
31. Вентиляція шкільних приміщень [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://7-vz.com/ua/category/shkolnyh-pomeshenij/>.
32. Водопостачання житлових і громадських будівель [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://stud.com.ua/27786/tovarovnavstvo/vodopostachannya_zhitlovih_gromadskih_budivel.
33. Вулиці міста Києва: офіційний довідник / Додаток до рішення Київської міської ради від 22 січня 2015 року № 34/899 «Про затвердження офіційного довідника „Вулиці міста Києва“». — С. 266.
34. Геологія та геодезія, Подільський район - фірма "Геотоп" [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://geotop.kiev.ua/geologiya-tageodeziya-podilskij-rajon.php>.

35. Деформаційний шов в бетонних підлогах: технологія, норми і правила. Улаштування деформаційних швів заповнення деформаційного шва еластичною прокладкою [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://klop.in.ua/deformacijnyj-shov-v-betonnyh-pidlogahtehnologiya-normy-i-pravy-la-ulashtuvannya-deformacijnyh-shvivzapovnennya-deformacijnogo-shva-elastichnoyu-prokladkoyu.html>.

36. Дрьомова Л.В. Конспект лекцій з курсу «Теоретичні та методичні основи архітектурного проектування. Типологія будівель та споруд» 37. Ернст Т. К. Принципи формування архітектурного середовища дитячих освітньо-виховних закладів : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. арх. наук : спец. 18.00.01 / Ернст Т. К. – Київ, 2007.

38. Жовква О. І. Принципи архітектурно-планувальних рішень православних духовних навчальних закладів : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. арх. наук : спец. 18.00.02 "Архітектура будівель і споруд" / Жовква Ольга Іванівна – Київ, 2008. – 31 с.

39. Замрій К.С. Особливості архітектурно-планувальної організації дитячих навчально-розважальних комплексів/ К.С. Замрій, Л.М. Бармашина // АРХІТЕКТУРА ТА ЕКОЛОГІЯ: Матеріали X Міжнародної науково практичної конференції (м.Київ, 12 – 14 листопада 2019р.). – К.: НАУ, 2019. – С.145-146.

40. Замрій К.С., Бармашина Л.М. Провідні тенденції формування дитячого навчально-розважального простору. Теорія та практика дизайну. Дизайн архітектурного середовища. К.:НАУ, 2020. Вип.20 (у редакції).

42. Звіт з оцінки впливу на довкілля: "Реконструкція виробничих споруд та інженерних мереж існуючої АЗС 4047" [Електронний ресурс]. – 2018. – Режим доступу до ресурсу:

http://eia.menr.gov.ua/uploads/documents/1513/reports/9c6d7e93ecd0_203db2f8bbcd6524152c.pdf.

43. Коваль Л.М. Дизайн & LED-технології : [монографія] / Коваль Л.М. – Запоріжжя: ЗНТУ, 2014. – 130 с.

44. Короткий термінологічний словник з інноваційних педагогічних технологій [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://kolegium11.dp.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=39_0:2015-01-29-09-11-43&catid=3:2010-12-02-09-01-51&Itemid=20.

45. Косенко Д. Ю. Новий освітній простір. Мотивуючий простір : інформаційний посібник / Данило Юрійович Косенко. // Мінрегіонбуд України. – 2019.

47. Кудрицький А.А. Вулиці Києва. Довідник / за ред. А. В. Кудрицького. — К. : «Українська енциклопедія» ім. М. П. Бажана, 1995. — С. 223.

48. Кулик Д. О. Сучасні тенденції дизайну внутрішнього середовища дитячих освітніх установ / Д. О. Кулик. // Молодий вчений. – 2018. – №5. 49. Мигаль С.П. Біоніка в дизайні просторово-предметного середовища : навч. посібник / Мигаль С.П., Дида І.А.,Казанцева Т.Є. – Львів: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2014. – 228 с.

50. Навчальна діяльність молодших школярів [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://pidru4niki.com/77712/psihologiya/navchalna_diyalnist_molodshih_shkolyariv.

51. Назаренко І. І. Дерново-підзолисті ґрунти. Мерзлотно-тайгові ґрунти [Електронний ресурс] / І. І. Назаренко, С. М. Польчина, В. А. Нікорич – Режим доступу до ресурсу: https://geoknigi.com/book_view.php?id=736.

52. Наказ "Про затвердження Правил пожежної безпеки для навчальних закладів та установ системи освіти України" [Електронний ресурс]

// МОН. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1229-16#Text>.

53. Павленко В.В. Технологія розвивального навчання Д.Б. Ельконіна – В.В. Давидова / В.В. Павленко // Історичні аспекти, сучасний стан і перспективи розвитку системи дошкільної і початкової шкільної освіти : збірник науковометодичних праць / за заг. ред. О.О. Максимової, М.А. Федорової. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І.Франка. – 378 с.

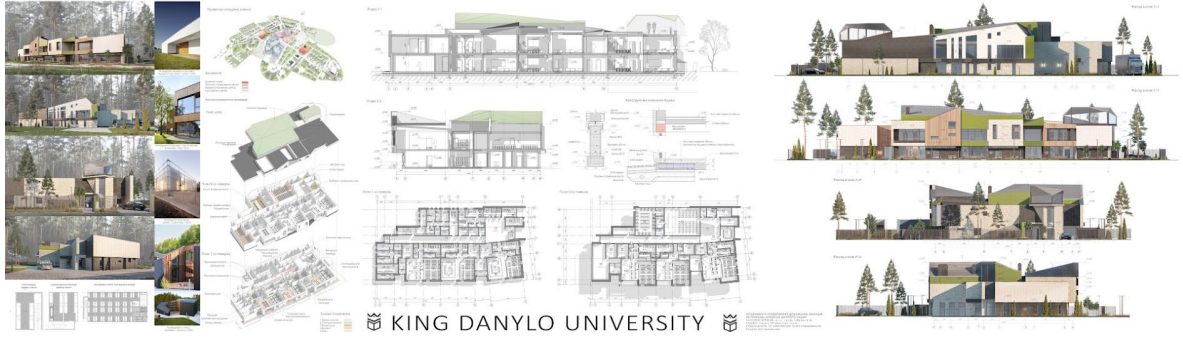
54. Про користь переробки будівельного сміття [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://bio.ukr.bio/ua/articles/2467/>. 55. Проект "Капітальний ремонт внутрішніх приміщень із створенням нового освітнього простору за стандартами Нової української школи (НУШ) в Хажинській загальноосвітній школі І-ІІІ ступеня Семенівської сільської ради" [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://dfrr.minregion.gov.ua/Project-annotation-full?PROJT=22293> 56. Происхождение слова принцип [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://lexicography.online/etymology/п/принцип>. 57. Проценко С. М. Принципи та модель визначення понятійно-термінологічної системи / С. М. Проценко. – 2016. – С. 86.

58. Реферат на тему: "Дитячі дошкільні установи - садочки" [Електронний ресурс]. – 2000. – Режим доступу до ресурсу: http://8ref.com/8/referat_82336.html.

59. Трегуб Н. Є. Принципи проектування дитячого ігрового середовища в закладах громадського призначення: дис. канд. мистецтвознавства : 17.00.07 / Трегуб Наталія Євгенівна – Харків, 2016.

ДОДАТКИ

ОСОБЛИВОСТІ ПРОЕКТУВАННЯ ДОШКІЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ НА ПРИКЛАДІ КОНЦЕПЦІЇ ДИТЯЧОГО САДИКУ

ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»
ВІДГУК
керівника магістерської кваліфікаційної роботи

Студенти Козурак Іван Михайлович

Групи МАд-22 Спеціальність 191 «Архітектура та містобудування»

На тему Особливості проектування дошкільних закладів на прикладі концепції дитячого садочку

Актуальність теми. Розкрито особливості проектування дошкільних закладів, детально вивчено досвід проектування та будівництва дитячих дошкільних закладів в Україні, зокрема вбудовано-прибудованого типу. Актуалізовано питання раціонального використання сельбищної території великих міст, а також сучасної містобудівної політики до збільшення щільності й багатопверховості забудови з розширенням пошуку сучасних прийомів розміщення дошкільних закладів.

Самостійність виконання та вміння працювати з літературними джерелами. Проаналізовані вітчизняні й закордонні напрацювання, де частково розглядалися етапи формування об'єктів освітньої галузі, роль навчальних закладів у розвитку вітчизняної архітектурно-містобудівної діяльності підтверджують вміння студента працювати з літературними джерелами.

Рівень творчої роботи та вміння порівнювати й аналізувати варіанти рішень, вибирати оптимальні. Студентові вдалося розкрити власний творчий потенціал при розкритті проблематики. Проектні рішення підтверджені здійсненим аналізом та порівнянням рішень при виборі оптимального варіанту.

Рівень теоретичної та практичної підготовки, конструкторські навички, технічна ерудиція. Розкрито особливості проектування дошкільних закладів на прикладі концепції дитячого садочку, що охоплює вирішення технічних, економічних і організаційних задач у конкретних умовах, з чим студент успішно впорався.

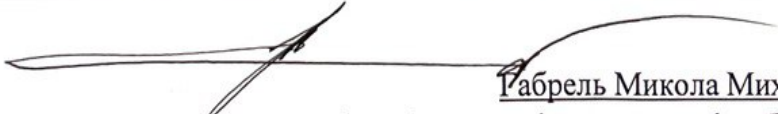
Позитивні аспекти. Логічна послідовність викладу, обґрунтовані результати підтверджують, що сформульовані завдання в роботі вирішені в повному обсязі.

Недоліки. Недоліків не виявлено.

Цінність теоретичних висновків та практичних рекомендацій, можливість впровадження у виробництво. Основні положення дослідження можуть бути використані в освітньому процесі.

Загальна оцінка проекту (роботи) та рекомендації щодо допуску до захисту в ЕК. Магістерська робота рекомендується до захисту та заслуговує високої оцінки

Керівник

Габрель Микола Михайлович,
проф., д-р техн. наук, проф. кафедри архітектури та містобудування

ПЛАГІАТ

метадані

Заголовок

ОСОБЛИВОСТІ ПРОЕКТУВАННЯ ДОШКІЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ НА ПРИКЛАДІ КОНЦЕПЦІЇ ДИТЯЧОГО САДКУ

Автор

Козурак І.М. Науковий керівник / Експерт

підрозділ

King Danylo University

Тривога

У цьому розділі ви знайдете інформацію щодо текстових спотворень. Ці спотворення в тексті можуть говорити про **МОЖЛИВІ** маніпуляції в тексті. Спотворення в тексті можуть мати навісний характер, але частіше характер технічних помилок при конвертації документа та його збереженні, тому ми рекомендуємо вам підходити до аналізу цього модуля відповідально. У разі виникнення запитань, просимо звертатися до нашої служби підтримки.

Заміна букв		22
Інтервали		0
Мікропробіли		2
Білі знаки		0
Парафрази (SmartMarks)		383

Обсяг знайдених подібностей

Коефіцієнт подібності визначає, який відсоток тексту по відношенню до загального обсягу тексту було знайдено в різних джерелах. Зверніть увагу, що високі значення коефіцієнта не автоматично означають плагіат. Звіт має аналізувати компетентна / уповноважена особа.

